"TĖVYNĖ" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžiamas Susiv. Liet. Amerikoje.
Išeina kas pėtnyčia,
V. K. Račkauskas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.00
Kitose Viešpatystėse $1.50
Visokiais reikalais kreipdamiesi adresuokite:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

TĖVYNĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY "TĖVYNĖ"
Published every Friday
By Lithuanian Alliance of America.
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business M'gr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.00
To Foreign Countries $1.50
All communications should be addressed:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

Lietuvių literatūros BIBLIOTEKA ir kultūros instituto

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 13 New York, 27 d. Kovo (March) 1914. Vol. VII

Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

28=29 SUSIVIEN. LIET. AMERIKOJE SEIMAS

ĮVYKS WATERBURY'JE, CONN.

24 iki 30 d. Gegužės mėn., 1914 m.

Šiuo kreipiamasi į visus SLA. narius, ypatingai į kuopų valdybas ir organizatorius, ir šiaip į geros valios ir Susivienijimui užjaučiančius žmones, kad jie visi, sujungtomis spėkomis pasidarbuotų per tuos likusius iki Seimui 2 mėnesius, idant galėtume pasitikti 28-tą—29-tą Seimą su didžiausiu džiaugsmu.

Nuo pereito Seimo Susivienijimas Lietuvių Amerikoje labai žymiai pakilo narių skaičiumi, bet mes norime dar augščiau jį pakelti: NORIME PASITIKTI SLA. SEIMĄ SU 10,000 NARIŲ! Iki tam skaičiui nelabai daug tetruksta.

Subruskite, vyrai ir moters! Nieko nėra negalimo tiems žmonėms, kurie dirba idėjai! Stokite darban, prirašinėkite naujus narius ir parodykite savo tautai, jog jųs, SLA. nariai, esate verti didelės pagodonės ir užsipelnot su garbe nešioti tos organizacijos vardą!

PAKILKITE, KAIP VIENAS, O BUSIANTIS SEIMAS BUS MUSŲ DŽIAUGSMO SUEIGA!

SLA. Centro Adresas:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30=th Str., New York, N. Y.

Ką SLA. dabar turi ir ko jam dar truksta?

SLA., kaipo pažangi kulturos ir pašalpos organizacija, yra atlikęs daug svarbių ir visuomenei naudingų darbų. Tiesa, S. L. A. pergyveno daug visokių nesmagumų, nes jam buvo ir dabar dar yra daromos visokios kliutįs iš jo priešų pusės, bet SLA., to neatbodamas, vis žengia pirmyn.

SLA. turi keturis posmertinius laipsnius. SLA. rupinasi įsteigti Prieglaudos Namą ir nėra abejonės, kad tas taip labai svarbus ir naudingas užmanymas greitu laiku įvyks. SLA. šelpia našles ir našlaičius. SLA. pastaruoju laiku pakeltas klausimas ir apie imigrantų šelpimą (šelpė ir pirma, net savo komisiją laikė prie Slavonic Immigr. Home. Red.). Užtaigi SLA. ir yra įgijęs tokią užuojautą visuomenėje. Ypatingai įvedus skyrių Pašalpos Ligoje SLA. pradėjo smarkiai augti ir greitu laiku išaugs į skaitlingiausią lietuvių organizaciją.

Jei įvedus skyrių Pašalpos Ligoje SLA. pradėjo labai sparčiai augti. Narių ir kuopų skaičius greitu laiku pusėtinai pasidaugino. Taigi man ir rodos, jog mes apie Pašalpos Skyrių ir turime daugiausia pasirupinti.

SLA. savo nariams, priklausantiems prie to skyriaus, moka per 15 savaičių po 6 dol. į savaitę ir per kitas 15 savaičių — po 3 dol. į savaitę. Taigi SLA. laiko savo sergančius narius po savo globa per 30 savaičių ir tuo budu patraukė prie savęs nemažą skaitlių naujų narių ir įgyja visų užuojantą, atlikdamas tokį prakilnų ir naudingą darbą.

Įvedimu skyriaus Pašalpos Ligoje SLA. padarė didelį žingsnį pirmyn. Nors SLA. tuom skyrium užinteresavo beveik visą lietuvių visuomenę ir įgijo nemažą skaičių naujų narių, bet šiandien jau pasirodo, jog SLA. negali vienu tuom skyrium bepasitenkinti. Pasirodo, jog jau ir vėl tą skyrių reikia pagerinti, nes ir kitos panašios organizacijos, arba SLA. konkurentės, kaip tai TMD. ir SLRKA., matydamos, jog įvedimas skyriaus Pašalpos Ligoje S. L. A. pastumėjo gana gerai pirmyn, pradėjo galvot apie įvedimą tokio pat skyriaus, tai yra Pašalpos Ligoje ir nėra abejonės, kad SLRKA. nuo ateinančio seimo tą ir padarys. Nors SLA. ir yra finansiškai kur kas stipresnis už SLRKA., nors SLA. pastaruoju laiku turi kur kas didesnę užuojautą visuomenėje, negu SLRKA., nors SLA. ir turi gana gabių agitatorių, kurie prikalbins nemažą dar naujų narių ir sutvers naujų kuopų, bet visviena, įvedus S. L. R. K. A. skyrių Pašalpos Ligoje nuo musų liktų atitraukta nemaža dalis žmonių. Užtaigi man rodos, jog SLA. butinai turi ir vėl įvesti kokius naujus pagerinimus, o ypatingai pasirupinti pagerinti skyrių Pašalpos Ligoje, idant ir vėl išnaujo užinteresavus visuomenę.

Man rodos, kad ateinantis SLA. seimas turėtų nutarti, idant butų mokama pašalpa ligoje per 25 savaites po 6 dol. į savaitę ir per kitas 25 savaites po 3 dol. į savaitę, o ne per 15 savaičių, kaip dabar ir tai už tą pačią mokestį, ty. už 30 centų mėnesyje.

Visiems žinoma, jogei tokių ilgų ligų labai mažai teatsitinka, o įvedimas tokio pagerinimo į skyrių Pašalpos Ligoje pritrauktų prie savęs ir vėl nemažą skaičių naujų narių. Dabar, kada prieini ir pakalbinti kokią nors ypatą prisirašyti prie SLA. ir pasakai, kad SLA. apart posmertinės moka savo nariams, prie pašalpos skyriaus priklausantiems, ir pašalpą ligoje po 6 dol. per 15 savaičių, o per kitas 15 savaičių— po 3 dol. į savaitę, tai nuo daugumos gauni atsakymą, kad SLA. labai trumpai telaiko savo sergantį narį po savo globa, vos tik per 30 savaičių. Sako, kitos draugystės laiko savo sergančius narius po savo globa per ištisus metus, arba pusantrų metų, o nekurios dar net ir per 2 metus. Tuomi pasiremdami ir nenori prie SLA. rašyties. Užtaigi man ir rodos, jog mokėjimas pašalpos ligoje nuo ateinančio seimo turėtų buti pailgintas. Prie to dar gal buti butų naudinga padaryti ir taip, kaip kad „Tėvynės'' jau buvo minėta, kad mokėti po 12 dol. į savaitę pašalpos ligoje už 60 centų mėnesinės mokesties į skyrių Pašalpos Ligoje.

SLA. ateinantis seimas turėtų taipgi paskirti tulam laikui apmokamą Keliaujantį Organizatorių, kuris, važinėdamas po lietuvių apgyventas kolonijas, kur SLA. kuopos silpnai gyvuoja ir kur dar jų visiškai nėra, tai yra kur butinai reikalinga agitacija, stiprintų ten gyvuojančias ir tvertų naujas kuopas. Man rodos, kad nors kiek gabesnis žmogus, išrinktas į Keliaujantį Organizatorių, į trumpą laiką galėtų atnešti nemažą naudą SLA., nes, kiek man yra žinoma, randasi daug tokių vietų, kur gyvena nemaža lietuvių, tarpe kurių nėra jokios pašalpinės draugijos ir kur lengva butų sutverti SLA. kuopelės, ir jos pasekmingai gyvuotų, jei tik butų kam pasidarbuoti. Užtaigi man ir rodos, jog toks Keliaujantis Organizatorius tulam laikui butų reikalingas. Tokias vietas, kur SLA. galėtų įgyti nemažą skaičių naujų narių, beabejonės SLA. nariai pasirupintų nurodyti.

Geistina butų išgirsti ir kitų SLA. narių nuomones, kaslink tų mano sumanymų. **D. J. Alekšis.**

SLA. Reikalai

S. L. A. PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMAI.

Pagal konstitucijos paragrafą 42 Pildomoji Taryba yra renkamaa dviem metam visuotinuoju balsavimu (referendumu) prieš seimą, ir seimas, kaipo augščiausioji įstaiga, užtvirtina ją.

Ant balsavimo blankos butinai reikia atsakyti į šiuos blankoje pažymėtus klausimus: Kuopos numeris, miestas, valstija, kiek kuopa turi pilnų narių, kiek dalyvavo susirinkime, kiek narių balsavo, kiek atsisakė balsuoti.

1. — Kandidatai į SLA. Pild. Tarybą ya šitie: Prezidento urėdan: — F. Živatkauskas, iš Scranton, Pa.; J. Tareila, iš Ansonia, Conn.; J. Liutkauskas, iš Brooklyn, N. Y. 2. — Iždininko urėdan: J. Skritulskas, New Britain, Conn.; T. Paukštis, Pittston, Pa.; K. Brazys, Brooklyn, N.Y.; 3 — Vice-prezidento urėdan: P. Mikolainis, Brooklyn; J. O. Širvydas, Brooklyn; M. Bridickas, Hazleton, Pa.; 4. — Sekretoriaus urėdan: A. B. Strimaitis, New York, New York, N. Y.; A. Lesniauskas, Brooklyn, N. Y.; M. J. Vokietaitis, New Haven, Conn.; 5—6.—Iždo Globėjais: K. Varašius, Pittsburgh, Pa.; V. Ambrozevičius, Newark, N. J.; T. Astramskas, Philadelphia, Pa.; J. Vnukauskas, Kingston, Pa.; S. Žalnieraitis, Wanamie, Pa.; M. Mockapetris, So. Boston, Mass.; 7. — Daktaro kvotėjo urėdan: d-rė J. T. Baltrušaitienė, Pittburgh, Pa.; d-ras J. Šliupas, Scranton, Pa.; d-ras A. K. Rutkauskas, Chicago, Ill.

Kuopų viršininkai privalo, kaip geriausiai galima užinteresuoti savo narius, kad koudaugiausiai narių pributų balandžio mėnesio susirinkimuosna, nes yra trįs didžiai svarbųs dalykai atlikti, butent: Centro viršininkų rinkimai, atstovų (delegatų) seiman rinkimai ir pagaminimas seimui kuopų įnešimų.

LAIKAS RENGTIES PRIE 28-29 SEIMO.

Pagal rengimo Seimo Komisijos, 28-29 SLA. pranešimą, seimas prasidės panedėlio rytą, 25 d. gegužės (May) ir trauksis iki 30 d. gegužės 1914m. **Waterbury, Conn.**

Iki seimui beliko 60 dienų, o nei viena kuopa dar nėra prisiuntusi savo nutarimų-įnešimų busiančiam seimui. Iš patyrimo žinome, kad kuopos prisiunčia įvairių-įvairiausius sumanymus, kad tuos sumanymus priderančiai suklasifikuoti ir tinkamoj formoje perduoti seimui perkratyti; tam darbui atlikti negana seime išrinktos komisijos, nes laike seimo toki komisija tinkamai tų įnešimų sutvarkyti negali ir tokiu budu menkesnės vertės įnešimai esti padedami į šalį, o kartais, per greitumą, ir svarbųs dalykai nepajudinami. Po seimui kįla rugonės, buk seimas kuopų nutarimus ignoravęs arba be jokios pastabos į gurbą sukimšęs; seimo nariams tenka visko išgirsti.

Išvengimui visų tų nesmagumų ir kad nesitrukdytų patsai seimas, lai kuopos, kurios darys kokiusnors seimui įnešimus, prisiunčia juos į SLA. Centro raštinę, Centro sekretoriaus vardu, ne vėliau, kaip iki 30 d. birželio (April). Mes visus kuopų įnešimus tinkamai suklasifikuosim ir pirm seimo paskelbsim organe. Rašant seimui įnešimus, reikia rašyti visai atskirai nuo visų kitų reikalų; reikia surašyti punktais, idant vienas įnešimas nuo kitų butų galima atskirti; įnešimuose ilgų išvadžiojimų nereikia, tik reikia išreikšti kuotrumpiausiai tai, ko nuo seimo reikalaujama.

A. B. Strimaitis,
S. L. A. Sekretorius.

S.L.A. ORGANO KLAUSIMAS.

Jau keletą kartų rašyta apie S. L. A. organo „Tėvynės'' padidinimą. Šiuo klausimu interesuojas ne tik pavieniai nariai, bet ir kuopos, ir apskričių suvažiavimuose šis dalykas svarstoma. 4-to apskričio suvažiavimo protokole net reikalaujama kad „Tėvynės'' Administratorius išreikštų savo nuomonę, parodytų, kiek organo leidimas apsieinąs dabar, ir kiek apsieitų dvigubai padidintas. Artinanties seimui, kuopos rengs seimui įnešimus, tad matau reikaidant galėtumėte kuopų susirinriams apie organo padidinimą, idant galėtumete kuopų susirinkimuose šį dalyką aptarti ir duoti busiančiam seimui savo įnešimus.

Plačių išvadžiojimų su visomis smulkmenomis, kiek kas dabar lėšuoja ir kiek lėšnotų padidinus organą, nedarysiu, nes tas bereikalingai užimtų vietą laikraštyje, o tos smulkmenos yra žinomos kontrolės komisijai, — tatai bus jos galima matyti iš priduotų seimui raportų. Dabartinio didumo „Tėvynės'' abelni metiniai iškaščiai sieka $4.500. Kalbant apie „Tėvynės'' padidinimą, visupirma turim atsiminti, kad mums butinai reikalinga yra statomoji mašina (Linotype) ir tik tuomet gali ma kalėti apie padidinimą bei busiančius iškaščius, nes prie dabartinių apystovų, kokiose mes esam, padidinimas „Tėvynės'' apsieitų perbrangiai. „Linotype'' pirkdami, turim žinoti, ar lėšų fonde liks ganėtinai piningų pridengimui visų lėšų. Suvedus metines skaitlines, lėšų fonde atlieka suvirš $7.000. Prie dabartinio organizacijos augimo mes neturime baimyties, kad musų įplaukos sumažėtų, tad jei ir prisieitų trejatas tukstančių išdėti nupirkimui „Linotype'', tai leidimui padidinto organo piningų liktųsi užtektinai.

Dabar apie patį padidinimą. Jei „Tėvynė'' butų šešių špaltų, aštuonių puslapių, tai metams leidimas atsieitų $6.000, o jei butų leidžiama tokio didžio kaip dabar, bet du kartu savaitėje, tai apsieitų į $7.500 per metus. Pagal dabartinį organizacijos stovį įplaukimų į lėšų fondą turime apie 10 tukst. dalorių per metus. Iš šitų informacijų galima daryti išvedimas sulig organo padidinimo.

A. B. Strimaitis,
SLA. organo „Tėvynės'' Admin.

KUOPŲ VIRŠININKAMS.

28d. kovo išsiuntinėta visiems S L. A. kuopų viršininkams SLA. Pildomosios Tarybos viršininkų rinkimų blankos. Šičion paaiškinu, kaip reikia balsavimai atlikti.

Užbaigus kuopos reikalus, viršininkai apskelbs nariams kandidatų vardus ir ant kokio urėdo kokis kandidatas likos nominuotas. Nariai turi balsuoti tik už tuos kandidatus, kurių vardai yra ant baloto užrašyti, parašydami križiuką ties kandidato vardu esančiojo klietkutėje. Ant kiekvieno urėdo yra trįs kandidatai, reikia gi balsuoti tiktai už vieną. Ant Iždo Globėjų yra šeši kandidatai, — reikia balsuoti už du.

Balsavimo tvarka turi buti tokia: viršininkai turi daboti, kad balsuotų tiktai tie nariai, kurių mokestįs pilnai yra užmokėtos į SLA.; suspenduotiems nariams negalima duoti balso; balsuoti gali tik tie, kurie atėjo į susirinkimą; nepribuvusių susirinkiman narių balsai negali but priskaitomi.

Balsavimas turi buti slaptas. Kiekvienas balsuotojas užrašo kryželį ties vardu to kandidato, kurį nori palikti SLA. viršininku. Surinkus balotus, suskaičius balsus, kiek kuris kandidatas jų gavo, surašyti ant balsavimo blankos ir, perskaičius tai susirinkusiems, raštininkas užrašys į protokolų kningą. Viena blanka pasilieka kuopoje, o antra blanka draugę su balotais, turi buti pasiųsta Centro Sekretoriui, idėjus į tam tikrus konvertus su užrašu **balsavimai.** (Žiurėk Konstituciją). Į šitą konvertą **negalima daugiau nieko dėti, kaip tik batolus ir balsavimo blankas, nes pakol nepasibaigia balsavimo laikas, tie konvertai nebus atidaryti.** Tad siunčiant kokius kitus reikalus, ypatingai mokestis, jie gali užsivilkti, pakol balsavimo komisija neatidarys balsavimo konvertų.

Balsavimo laikas — 40 dienų, pradedant nuo 1 d. Balandžio, baigiant 10 d. gegužės, 1914 m. Balsavimo blankos turi buti prisiųstos ne vėliau 10 d. gegužės, 1914 m. šituo adresu:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30 Street New York, N. Y.

NOMINAVIMUI PASIBAIGUS.

Kiekvienos organizacijos gerovė ir ateitis priklauso daugiausia nuo valdybos, kurią galima palyginti su laivo kapitonu. Jei kapitonas bus prityręs, energiškas, tuomet, be abejonės, ir jam pavestas laivas išlaikys visokias audras ir sumišimus savo kelionėje. Tas pats yra ir su musų SLA., kurio ateitis bei augimas daug prigulės nuo valdybos, kurią mes už mėnesio-antro išrinksime. Iš paskutinio „Tėvynės'' numerio jau matot, kad yra nominuoti į Pildomąją Tar. Rinkimas viršininkų, mano nuomone, tai svarbiausi narių užduotis, o mes lietuviai tuomi labai mažai interesuojamės. Tokiuose svarbiuose rinkimuose, kaip rinkimai Pildomosios Tarybos, privalome pirm, negu balsuosime, apsvarstyti gerai visų kandidatų kvalifikacijas bei gabumus, — tuomet galėsime drąsiai balsuoti už tą ar aną kandidatą. Dabartinė Pildomoji Taryba, kaip galėjome „Tėvynėje'' patėmyti išskyrus sekretorių ir išdalies prezidentą, nelabai teatsižymėjo savo veiklumu SLA. labui ir bėgyje visų metų neteko skaityti nė vieno straipsnelio, raginančio ar žadinančio prie SLA.; daugumas narių, jei nebutų garsinami P. T. antrašai, vargiai ir butų žinoję, kas yra musų viršininkai. Dabar geistina butų, kad gerbiamieji kandidatai teiktųsi viešai, per „Tėvynę'', išreikšti SLA. nariams savo **„Credo''**, arba pasižadėjimą ir tikslą, del kurio priima kandidaturą. Iš tų pasižadėjimų galėsime nors išdalies spręsti, kuris kandidatas galės buti tinkamesnis likti Pild. Tarybos nariu. Nors visokie prisižadėjimai ne visuomet esti pildomi, bet visgi, jei vienas ar kitas viršininkas nepildys savo pasižadėjimų, tuomet galėsime drąsiai ir viešai jam priminti, ką jis pasižadėjo užimdamas vietą.

Pranas Kibartas,
122 kuopos narys.

KUOPŲ ATSTOVŲ SEIMAN RINKIMAI.

Kiekviena gerame stovyje esanti kuopa turi tiesą rinkti seiman vieną atstovą. Kuopa, turinti daugiau trisdešimties narių, gali rinkti atstovą nuo kiekvienos 30-ties narių, ar likusios dalies, jei toki dalis siekia 15 narių.

Kiekvienas Susivienijimo narys, išbuvęs Susivienijime vienus metus, o kuopoje šešis mėnesius, gali buti renkamas atstovu į Seimą. Atstovai renkami yra slaptu balsavimu.

Kiekvienam atstovui kuopa turi įduoti paliudijimą (mandatą); tokių paliudijimų blankos **dabar kuopų virišininkams išsiuntinėta.** Ant paliudijimų turi buti kuopos prezidento ir sekretoriaus parašai ir kuopos antspauda. Paliudijimo nuorašas reikia pasiųsti Susiv Centro Sekretoriui ne vėliau, kaip iki 15 d. gegužio mėn., 1914.

A. B. Strimaitis,
SLA. Sekretorius.

PRIE NOMINACIJŲ PASKELBIMO.

Peržiurėjus lentelę kandidatų į SLA. Pildomąją Tarybą, patėmijau keletą klaidų. Kad prašalinus nesusipratimus, meldžiu 139-tos kuopos, Kensington, Ill., vardu klaidas pataisyti.

Štai jos:

1. — Ant vice-prezidento 1 balsas buvo už J. Damijonaitį, Chicagos, Ill., to visai nepagarsinta.

2. — O kur dingo 24 balsai, atiduoti už A. B. Strimaitį (dabartinį sekretoriu)? Visai neradau.

3. — Taipgi nepagarsinta 2 balsai, kurie buvo atiduoti už V. Ambrozevičių, iš Newark, N. J., nominuotą į Iždo Globėjus.

4. — Kam priskaityta 10 balsų Dr. F. Matulaičiui iš Bostono, Mass., urėde. Daktaro-Kvotėjo. Juk tie 10 balsų buvo atiduoti už Dr. A. K. Rutkauską iš Chicagos.

Su pagarba **M. Bacevičius,**
139 kp. prot. rašt.
10544 Edbrooke Avenue,
Chicago, Ill.

UŽKVIETIMAS VISOMS SLA. KUOPOMS SCRANTON'O APIELINKĖJ.

30-ta SLA. kuopa 1 d. kovo, 1914, mėnesiniame susirinkime nutarė atsišaukti į visas kuopas nuo Forest City iki Minersville, Pa., kad sutverti apskritį, nes dabar seimai retai buna, todel butų labai reikalinga aplinkinėms kuopoms tankiau suvažiuoti ir tuo prigelbėti organizacijai augti. Kitų kraštų kuopos jau senai veikia, todel ir mums nereikėtų atsilikti.

Kuopos, kurios sutiktų su musų sumanymu, lai atsišaukia iki 30d. balandžio šiuo adresu 30-tos kuopos komiteto.

K. V. Zorskas,
1824 Wayne ave., Scranton, Pa.

LABAI GERAS SUMANYMAS.

„Tėvynės'' N 51 pasirodė straipsnelis „Lietuvos Vaiko'', kuriame ragina, kad SLA. nariai, kurie gyvena didesnėmis šeimynomis ir kuriems pareina „Tėvynė'' į namus visiems po 3—4 egzempl., kad jie siųstų savo giminėms ar pažįstamiems Lietuvoje atliekamuosius „Tėvynės'' numerius. Aš, SLA. narys, laikinai gyvenu dabar Lietuvoje, ir matau šį Lietuvos Vaiko sumanymą labai naudingu. Štai kodel: 1-ma man „Tėvynės'' pareina dabar kiekvienas numeris reguliariškai; 2-ra „Tėvynėje'' telpa daug gerų ir trumpų žinučių, ypatingai, „Žinynas'', kurias čion, kaip patėmiju, bile kas persiskaito labai lengvai ir pageidaujamą įspudį įgauna be mano tarpininkystės, trumpai sakant, — supranta, ką skaito. Taigi patariu ir meldžiu SLA. narių, kad teiktumėtės atkreipti savo atidžią į šį sumanymą. Kuopų susirinkimuose, gerb. kuopų raštininkai tegul pataria susirinkusiems, kad tie, kurie turi norą pridėti tuos 52c., priduotų kp. raštininkams su pilnu antrašu to, kuriam Lietuvon laikraštį siųsti. „Tėvynės'' Administracija noriai patarnaus.

Žinome garai, kad musų uždaviniu yra netik pašalpa, bet ir apšvietos platinimas. Lietuvoje nueini į kanceliariją — ten jau ne taip, kaip 10 metų atgal. Pareina krasa, jau ir atvelka našulėlį laikraščių ir linksmi yra tie, kurie tuojaus atsiima ir skaito. Bet girdėjau ir tokių, kurie sako: „kad žmogus, — tai ir Amerikon nuėjęs savų neužmiršta, bet musiškiai, tai jokio popierėlio nigdi neparleidžia...''

Užtaigi užprenumeruokit „Tėvynę'', tegul ir šioj marių pusėj lietuviai žino, kas tai yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

A. Kamblaitis.

Peržvalga.

:: **Europos politikoje.** Minėjome, kad **Švedijoje** sukilo dvi sriovi: suagituoti kaimiečiai reikalavo, kad valdžia sudrutintų šalies apsuagą, o progresyvė visuomenės dalis prieš tą reikalavimą iškėlė protestą ir patarė valdžiai žengti visuotinosios taikos linkui. Dabar armijos ir laivyno sudrutinimo klausimas yra paduotas tautai išrišti. 5 d. kovo, kaip tik premjeras-ministeris Dr. Hammarskjoeld suformulavo planą, parliamentas (Riksdag) likos paliuosuotas. Pagal tą planą priverstino kareiviavimo laikas pratęsta iki 340 dienų, padalintų į 4 tarpus. Visų su ta permaina surištų išlaidų padengimui bus uždėta ant gyventojų $27,000,000 naujų mokesčių, arba po $5 ant žėdno gyventojo. Karalius tam programui pritaria ir apie tai kalbėjo į kaimiečių delegaciją. Delei to naujo plano iškilo nesusipratimas kabinete: liberalai buvo priešingi reformai, o konservatai tuo tarpu sustojo arčiau prie šalies valdžios. Beto labai stambųs nesusipratimai iškilo tarp karaliaus iš vienos pusės ir liberalų bei socialistų — iš kitos. Dabar Švedijoje net kalbama apie respubliką. Prieš karaliaus valdžią sukilo žmonių mintįs ir del tos aplinkybės, kad Marija Pavlovna, caro pusseserė ir Švedijos princo Wilhelm'o moteris, išdavė Švedijos kariškąsias paslaptis Rosijos ambasadoriui Sstokcholme. Įtariamasis tarpininkas Baronas Feodor Assanovič likos tuojaus, Švedijos valdžiai pareikalavus, atšauktas Rosijon, o princui įsakyta tuoj su savo motere persiskirti.

Nuolat augąs **Rosijos** militarizmas ir spaudos tonas priverčia kaimyniškas šalis rimtai atsižvelgti į santykius su Rosija. Sujudimas Švedijoje duoda progą spėjimui, jog Rosija, netekusi Port Arturo rytuose (kaipo uosto), kreipia akį į Skandinavijos pusiasalį, kur galėsianti turėti daugiau šansų įsiviešpatauti Atlantiko vandenynuose. Finlandija, kurią Rosija prijungė prie savęs šimtas metų tam atgal, iki buvo autonomiška, buvo laikoma lyg siena tarp Rosijos ir Švedijos; dabar-gi Finlandija jau pasiliko tikrai Rosijos provincija. Apie 55,000 Rosijos kareivių, tame skaičiuje nemaža ir Dono kazokų, yra Finlandijoje, ir Rosijos laivynas lengvai gali prieiti prie

Švedijos pakraščių per Baltijos įtaką. Naujas gelžkelis, po priežiura Rosijos kariuomenės oficierių, tiesiama per Finlandiją į Švedijos pasienį.

Rosijos šnipai nuolatos triusiasi Danijoje, Vokietijoje, Švedijoje ir Austrijoje. Naujai teisiamieji Lenkijoje geležinkeliai turėsią buti tokios pat svarbos, strategikos atžvilgiu, kaip ir Finlandijoje. Pranešimas, kad Rosija skiria $50,000,000 manevrams palei Austrijos rubežius sujudino Austrijos ir Vokietijos politikus. Taigi Austrija nebenori pasiganėdinti tais 600,000 kareivių, kuriuos dabar užlaiko, o Vokietija prie dabar išleidžiamų kariuomenės reikalams $250,000,000 žada pridėti dar $125,000,000.

Grafas Witte, vienam laikraštininkui daręs interview, išreiškė, kad, girdi **Balkanų** reikalų tiktai pirmasis aktas sulošta; dabartinis stovis galįs užsitęsti keletą metų, o gal tiktai keletą mėnesių.

14 d. kovo **Peterburge** laikyta slaptas valdžios atstovų susirinkimas, kurin pakviesta ir 65 Dumos atstovai. Pranešama, kad premjeras Goremykin'as apreiškė susirinkime, kad reikia kuoveikiausiai padidinti kariuomenė ir tam reikalinga esą padidinti skiriamieji kariuomenei piningai. Reformų įvedimui reikalaujama $250,000,000, kuri suma turėtų buti paskirta laike trijų metų. Dabar Rosijos armijoje yra 1,250,000 žmonių, reikalaujama tą skaičių padidinti ik 1,700,000.

***

:: **13-kos metų vaikas.** „Danbury Evening News'', kovo 17 d., **1914, paduoda** labai įdomią iš Danbury, Conn., žinią apie jauną, 13 metų amžiaus vaiką, operuojantį bevielinį telegrafą. Atkartosime tą straipsnį:

„Albertas Verbyla, 13 metų berniukas nuo Centre gatvės, mokinys 8 laipsnio „New'' gatvėje mokyklos, įsitaisė savo namuose bevielinį telegrafą... Vakar jis girdėjo, kaip iš Seyville, Long Island stoties, siųsta 9 val. vakare laikraščiams pranešimai. Jis yra jauniausias bevielio telegrafo operatorius šiame mieste ir, be abejonės, vienas jauniausiųjų visoje valstijoje, nesenai užstojęs 13 metus.

„Apie du metu tam atgal jis užsinteresavo bevieliu telegrafu. Sakoma, kad jis yra labai gabus prie matematikos. Nors dar yra pradinėje mokykloje, o jau gerai pažįsta algebrą ir indomauja sulig geometrijos. Išpradžių apsipažino su Mores'o bevielio kodu (taisyklėmis), o paskui mokinosi kito (continental). Abu kodu turi šimtus bevielio telegrafo ženklų laivams is stotims, žėdnas-gi laivas ir žėdna stotis turi savo skirtingą ženklą.

„Apsipažinęs su kodais indomavo sulig siuntimo telegramų ir stiudijavo tą klausimą pagal kelis rankraščius...''

Šitoki žinia nudžiugina ne tiktai Verbylos tėvus, bet ir visus, kas džiaugiasi, jei draugijoje randasi didžių žmonių. Nėra abejonės, kad ir iš Alberto Verbylos ateityje gali buti didis žmogus. Linkime pasisekimo!

***

:: **Puikus prilyginimas.** „Draugas'' publicistikos žieduose atskleidė naują lapą: **vienoje eilėje su Kutra pastatė d-rą J. Šliupą!!** Kas tai padarė? Ar „grinorius'', žinąs apie lietuvius Amerikoje tiek, kiek, na, leiskime sau — apie „zulu''. Ar toks žmogus, kurs, kaip pvzd. kun. Kemėšis, kurs įžengęs Amerikon klausinėjo ar „Kova'' yra LSS. organas, ar „Tėvynė'' yra tokios pat pakraipos, kaip „Viltis'', ar „Keleivis'' eina So. Bostone, ar Baltimorėje... Tą šlykštų prilyginimą skaito visų laikraščių redakcijos — ar gi jos tylės, matydamos, kad musų „Aušrininkas'', kad musų „Lietuvių Tautos'' autorius, kad Šliupas, suradęs Amerikoje lietuvių, ir per 30 metų dirbąs Amerikos lietuviams, kadŠliupas yra statomas vienoje eilėje su tokia „ypata'', kaip Kutra, ar gi tų laikraščių redakcijos tylės? Ar gi mums, Amerikos lietuviams, neužtenka to, kad iš bažnyčių sakyklų skelbiama ne tiek Dievo žodžio, kiek ypatų, laikraščių, etc. „kritikos''. purvinos kritikos? Į žodžius, skebiamus iš sakyklų, mes negalime atsakyti, nes bažnyčiose balso teisėmis gali naudoties tiktai kuningas. Bet ką mes pasakysime į tokį „Draugo'' skelbiamą prilyginimą, ne bažnyčioje, bet laikraštyje, kurį skaito šimtai žmonių?... Kas žiuri į musų šių dienų laikraštiją, tas lengvai persitikrins, jog kuolabjausiai purvinama ir niekinama tie žmonės, kurie delei neturto negali niekintojus ir pur vintojus teisman patraukti. Žinodami tai, pasileidžia tiek, kad, jei arčiau galėtų prieiti, tai rankas-kojas surištų ir po vieną plauką raudami nupeštų, sugnaibytų, sunaikintų.

Nėra užtektinai tvirtų žodžių, kad parodžius, kaip daug dar žemos žmonių dvasios tarp musų esama, kaip dar daug neapykantos, kaip maža artimo meilės; kaip arti laukinių žmonių budo, kaip toli nuo krikščioniškosios ar žmoniškosios meilės idealo!

Jei kuriam musų prisieina pasakyti kartų žodį apie kuningus, apie bažnyčių tvarką, apie nenuoseklumus religijos skelbime ar tam panašiai, tai tokių laikraščių, kaip „Draugas'', kaip „Žvaigždė'', visomis keturiomis, atstačius savo iltis, pasišiaušus, puolama į mus, baidoma įvairiomis butomis ir nebutomis. „baubomis''. Suprask: „nedrįsk prabilti apie tuos dalykus, kurie privalo buti nuo žmonių užslėpti, jei prabilsi — katalikų jausmus įžeisi, religiją griausi ir musų pusėje pasidarysi dideliausių priešų! Pavyzdžiui, pranešti, kad kuningas smuklėje girtavo, kad bažnyčioje skelbiama neapykanta, kurstoma net prie kraujo praliejimo „už šventą vierą'', — tai yra prasižengimas prieš katalikų jausmus, prieš religiją! O jei tie fariziejai, Dievo namus pavertę į biznio vietas, į piningų mainytuves, savo nemandagumui rubežių nežinų.

Jiems „Kutra'', kurs kreivai siekė, kad diskreditavus kun. Olšauską, yra lygus su Šliupu, pašventusiu lietuvių reikalams visą savo gyvenimą, net ir savos šeimynos materialį gerbuvį!

Mes nenorime nė bandyti apginti drą Šliupą, tai nėra reikalinga: jį gina jo darbai, jo visas gyvenimas. Mes norime pasakyti tik tiek, kad pas mus esama farizieju, esama daug sėjikų, sėjančių neapykantą, o maža tėra sėjikų, sėjančių meilę.

***

:: **Prisidėjo prie Spaudos Draugijos.** Prie Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoje prisidėjo naujas narys: Draugijon įstojo sa tyros mėnesinis laikraštis **„Tarka.''**

Dabar prie Liet. Spaudos Draugijos priklauso šitie laikraščiai: Tėvynė, Lietuva, Katalikas, Vienybė Lietuvninkų, Darbininkų Viltis, Laisvoji Mintis ir Tarka.

***

:: **Naujienos musų laikraštijoje.** Vos tik pasirodė **„Jaunoji Lietuva,''** kuria ne vienas ištikrųjų nusidžiaugė, jau ten įvyko kardinalės permainos: p. Kl. Jurgelionis pasitraukė nuo „J. L.'' redagavimo.

„Ateitis'' pradėjo spausdinti Gioseppe Mazzini'o veikalą **„Žmogaus Pareigos.''**

Kaikurių Brooklyniečių kalbama apie įsteigimą Brooklyne mėnesinio laikraščio. Dar nieko galutino nenutarta; manoma derėties su **„L. Minties''** Bendrove, kad perkrausčius „L. Mintį'' į Brooklyną.

„Laisvė'' išnaujo persiorganizavo ant kooperacijos pamato. L. S. S. rajonas, kaip rašoma, ketina ją atpirkti.

A. L. D. D. Skyrius

Subatoje 14 d. kovo, 9 val. vak. įvyko 3-čias mėnesinis Am. Liet. D-rų Draugijos susirinkimas. Susirinkime dalyvavo sekantie nariai: A. K. Rutkauskas, A. L. Yuška, A. L. Graičiunas, A. J. Zimontas ir K. Drangelis. Šiame susirinkime draugija padidėjo dar dviem nariais; jon prisirašė D-rai A. Tananevičia ir P. J. Jakmants (Jakimavičia); pirmasis iš Chicagos, antras iš So. Bostono, Mass.

Iš įnešimų gali buti paminėtini šie:

D-ro K. Drangelio: Peržiurėti D-ro Stankaus nepersenai parašytą kningelę antgalviu „Džiova.'' Komisija išrinkta D-rai A. K. Rutkauskas ir A. L. Yuška.

D-ro A. J. Zimonto: Surengti vakarėlį, kuriame dalyvautų vien profesionalai. Darbas pavesta sumanytojui ir Dr. K. Drangeliui.

Kalbėta apie naują politikierį lietuvį Chicagoje J. Bagdžiuną, nominuotą kandidatu į Aldermonus. Nusprendimas kol-kas palieka draugijos žinioje.

D-ras A. J. Zimontas patarė paraginti Spaudos Draugiją, kad ji parašytų repliką prieš F. J. Bagočiaus teismo išreikštą apie lietuvius nuomonę, kurią atkartojo laikraštis „Boston Blobe.'' Visi sutiko. Atliks valdyba.

Lietuvių ligonbučio klausimas palikta ant vietos delei stokos žinių.

Dr. Drangelio užmanymas priimta ir nutarta pasiųsti protokolus tiems nariams, kurie delei tolumo negali dalyvauti susirinkimuose. Prašyti, kad jie savo sumanymus prisiųstų raštininkui prieš sekantį susirinkimą.

A. L. D. D. Raštininkas.

Iš Prusų Lietuvos.

(Nuo musų korespondento.)

Važiuodamas iš Amerikos į Lietuvą apsistojau ir Mažojoj Lietuvoj, Prusuose.

Norėjau susipažinti su lietuvių gyvenimu ir santikiais. Gal aš negalėsiu pilnai viską jums, skaitytojai, papasakoti, nes ištyrimui padėjimo kitos šalies ir tautos reikia ilgesniam laikui pagyventi toje šalyje. Aš čia pasidalinsiu nors įspudžiais ir žinutėmis, ypatingai tomis, kurios gal bus ir svarbios Amerikos lietuviams, jau nuo senai rėmusiems savo aukomis tautinį Prusų lietuvių darbą.

Materiališkasai lietuvių padėjimas čia, kiek matyt, neblogas, bet tautiškasai susipratimas — labai silpnas. Čia daug mažesnis yra tautiškasai susipratimas, negu Didžioje Lietuvoje ar kadir Amerikos lietuvių. Vokietijos valdžia gana gudri; ji, pažindama lietuvių silpnybes, moka iš to pasinaudoti ir stengiasi suardyt jų vienybę. Daug lietuvių, kaip matosi, yra valdžios „klapčiukais;'' jie stengiasi įtikrinti lietuviams, kad valdžia esanti geriausi jų „prietelka.''

Taigi čia reikia dar didelio pasišventimo ir darbo iš žymesniųjų lietuvių pusės, kol butų galima sujudinti tuos suakmenėjusius sluogsnius. Svarbi yra ta aplinkybė, kad kiekvienas veikėjų turi kitokias pažiuras ir tiktai savas idėjas platina, o kitų peikia. Tas ta labai nepagirtina, nes tokiu budu susilpninama tos pačios pajiegos tarpe savęs, o priešai turi geresnę progą iš to pasinaudoti.

Vieni tiki, kad lietuviai išpalengva, su valdžia besitaikant ir maldaujant jos malonės, viską galės įgyti, kas lietuviams priguli, o svarbiausia — prigimtoji kalba mokyklose. Kiti laikosi tame klausime skirtingos nuomonės; jie mano, kad valdžia iš malonės dar lietuviam nieko neda vė, o progai pasitaikius, ne vieną jų teisę atėmė. Anot jų vienintėlis budas lietuviams laimėti, — gali buti tik visų lietuvių susipratime ir jų pareikalavime to, kas lietuviams, kaipo tautai, priguli. Šios nuomonės laikosi ir Vanagaitis. Daugelis lietuvių sako, kad tokiam atviram darbui dar ne laikas.

Tilžėje teko buti lietuvių vakare, kurį surengė lietuvių kliubas, per užgavėnes, 24 d. vasario, 1914. Programas buvo gana įvairus: dainos po vadovyste pono Viduno buvo gerai sudainuotos. Lošta pora mažų veikalėlių, o po tam bu vo šokiai ir žaislai iki išauštant. Abelnai imant per visą vakarą bu vo pavyzdinga tvarka. Man daug geriau patiko, negu Amerikos lietuvių pasilinksminimai. Prusų lietuviai, abelnai sakant, yra daug švelnesni ir mandagesni apsiėjimuose tarp savęs, negu amerikiečiai.

Apsilankius Klaipėdoje pasipažinau su daugeliu tautiečių; ypatingai buvo malonu Klaipėdoje prisižiurėt turgaus dienoj lietuvių typams. Kur nepažvelgsi — vien lietuviai visur, matyt, kad ir prigimtoji kalba jiems brangintina, nes kur neužgirsi — visur lietuviškai kalbama. Yra daug lietuvių pačioj Klaipėdoj; tarp jų rasis ir gana turtingų. Daugelis užsiima pirklyba ir amatninkyste.

F. E. F.

A. A.
ADELĖ BERUKŠTIENĖ.

13 d. kovo, 1914, 7-tą val. išryto So. Bethlehem'e, Pa., 618 Chestnut Str., persiskyrė su šituo pasaulu Adelė Berukštienė, 25 metų, 5 mėnesių ir 3 dienų amžiaus. Ji paėjo iš Vilniaus gub., Trakų pav., Lapainių kaimo, iš namų — Garšviutė, žinomo So. Bethlehem, Eastono ir Brooklyn'o lietuviams p. F. Maculevičiaus sesers duktė. Amerikon atvyko 1905 metais ir 1907 m. ištekėjo už Petro Berukščio. Priklausė prie 61 SLA. kp. ir prie 31 LSS. kuopos. Buvo labai maloni ir išmintinga, visų mylima ir godojama moteris; — mirtis, kaip sakoma, ir pakerta gerus žmones, taip ir ją, tokią jauną ir tik tepradėjusią gyventi moterį pakirto džiova.

Velionės lavonas, pagal jos pačios noro, likos sudegintas Chelton Hill krematorijoje, Philadelphijoje, 16 d. kovo, 11 val. išryto. Prieš išvežant iš So. Bethlehemo giminių kreiptasi į „Kovos'' personalą, kad patįs pasitiktų stotyje, ar kad ką-nors atsiųstų, bet ten niekas nepasitiko ir iš „Kovos'' net atsakymo jokio neduota.

Velionei prisiųsta gėlių vainikai nuo LSS. 31 kuopos ir nuo Easton'o kuopų, nuo lenkų socialistų ir jos artimesnių draugų bei pažįstamų.

Dideliame apvienėjime ir nuliudime pasiliko jos vyras, artimos giminės ir dvi dukteri: Elena 6 metų ir Katrina 5 metų amžiaus.

LIETUVIAI AMERIKOJE

HARRISON, N. J.

„Lietuvos Kunigaikščio Ringaudo Draugija'' aukavo Tautos Namui Vilniuje $25.00. Kada važinėjo rinkdami aukas D-ras Basanavičius ir adv. M. Yčas, musų draugija nutarė aukoti, bet negalėjo tuo sykiu. Šiandien savo prižadą išpildo ir siunčia „Tėvynės'' redakcijon, melsdama, kad ta musų auka sykiu su kitomis butų Vilniun pasiųsta. Tegul musų tauta priima musų draugystės auką; ir mes nenorime atsilikti nuo žengimo pirmyn: prisidedame, kiek galime, nors ir su maža auka. **Andrius Jonaitis.**

P. S. Auka priimta ir bus pasiųsta Vilniun. **„Tėv.'' Red.**

LAWRENCE, MASS.

Kovo 12 d., š .m., LSS. 14 kp. parengė prakalbas, kalbėjo J. Perkunas, peikdamas kuningus, bažnyčas, Vilniaus Tautos Namus, M. Yčą ir tt. Jam taip bekalbant, žmonės sukilo ir sulaikė kalbą Po tam kalbėjo koks-tai anglikas.

Antru kartu Perkunas vėl bandė kalbėti, bet minia suriko: „nereik mums tokių kalbėtojų! Tegul eina kalbėt žydams, airiams!''

Pasikėlė veik visi žmonės ir išėjo iš salės. Keletas likusiųjų davė kelis užklausimus, bet nekaip į juos teatsakyta. **Onytė.**

WILBURTON, OKLA.
a. a. Dom. Norbutas.

8 d. kovo, 1914, 3 val. popietų, persiskyrė su šiuo pasauliu Dominikas Norbutas, 64 m. amžiaus. Priklausė prie SLA. 137 kuopos, šv. Juozapo ir D. L. K. Vytauto draugijų. Visų minėtų draugijų pasirupinimu velionis likos palaidotas su apeigomis katalikų kapinėse. Jis turėjo šeimyną, moterį, dukterį Kaziunę 17 m. ir sunų Kazimierą 16 m. Moteris 8 metai kaip pasišalino nuo jo ir gyvena su kitu vyru; ji net į laidotuves nepribuvo. Prie laidojimo buvo velionio sunus ir duktė.

Andrius Inca.

PLAINS, PA.

„Tėvynės'' N 6 buvo pranešta apie rengimą baliaus 110 kuopos, Plains, Pa. Sulaukėm vasario 17 d., kada ir atsibuvo tas musų vakarėlis. Tą vakarą oras buvo bjaurus; ypatingai daug susirinko merginų ir moterų. Iš 25 kp. narių baliun atėjo 17. Daugiausiai pasidarbavo tą vakarą pp. Ona Kašiubienė ir Juzė Lutertauskienė, kurios užsitarnavo sau ačiu už prakilnų darbą.

Mes laimėjom. Iki šiam laikui musų kuopelė savo ižde neturėjo nė cento, dabar, po tam baliui. liko gryno pelno $15.00.

Susirinkime vasario 22 d. prisirašė 6 nauji nariai, taigi musų kuopa pamažu vis auga ir augs, jei tik bus santaika tarp narių ir jos viršininkų.

Julijonas Derus.

ROCHESTER, N. Y.

Rochesterio lietuviai, prisiminė sau, kad šiais, 1914 m., sukanka 10 metų, kaip lietuviai atgavo spaudą. Sulaukę tokių sukaktuvių, tokios prakilnios šventės, sujudo rochesteriečiai, kad parengus įspudingą apvaikščiojimą. Užmanymą padavė Tėv. Myl. Dr-jos 52 kuopa. Visiems susirnkimo nariams sutikus išrinkta delegatai: J. Monkus ir B. Saunoras, kuriuodu kvietė prie prisidėjimo visas lietuvių draugijas ir kuopas. Visos mielai sutiko dalyvauti ir išrinko po du delegatu.

Apvaikščiojime dalyvaus šios draugijos: šv. Petro ir Povilo, šv. Jurgio, šv. P. Marijos, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino, Tėv. Myl. Dr-jos 52 kuopa, SLRKA. 103 kp., SLA. 69 kp., LSS. 7 kp. ir Lietuvių Siuvėjų Unijos 203 skyrius. Minėtų draugysčių ir kuopų delegatai 12 d. kovo turėjo susirinkimą.

26 d. balandžio paskirta apvaikščiojimui; nutarta užkviesti 3 kalbėtojus: klebona Juozapą Kasakaitį, K. Vaivadą ir S. Klimaitį; bus užkviestas šv. Cecilijos ir „Aido'' chorai. Bus parinkti gabūs deklamatoriai ir nusamdyta kanklių muzika. **Ant. Zimnickas.**

Žinios.

AMERIKOJE.

Paskolos įstaiga darbininkams.

Richmond, W. Va. — Čia susiorganizavo korporacija su kapitalu $6.000.000. Ji vadinsis „Industrialė Finansinė Korporacija''. Jos tikslu bus steigti įvairiuose miestuose paskolės bankus, iš kurių darbininkai galėtų, turintieji gerą vardą, pasiskolinti piningų už 6%. Tie bankai bus steigiami pagal Schultze-Delitz kooperatyviškų bankų pavyzdį Vokietijoje. Iš jų turi nemažą naudą vokiečiai žemdirbiai, smulkųs pirkliai ir darbininkai. Tokius bankus įsteigė Italijoje bankierius Luzzatti. Laike pastarųjų keturių metų Suv. Valstijose bankierius A. J. Morris įsteigė 14 tokių bankų, bet tie bankai nėra vedami ant kooperacijos pamato. Pats Morris bus tos korporacijos priešakyje, ir jį pridabos minėtuosius 14 bankų. Vienas tokių bankų sutaupė savo klijentams $75.000, o St. Louis'e toks Morriso bankas privertė „išeiti iš biznio'' 15 besąžiningų „bankierių,'' skolinusių piningus ant labai augštų palukų. Nauji bankai bus įsteigti New Yorke, New Orleans. Chicagoje, Pittsburghe, Nashville ir kitur.

Miesto valymo ekspensai.

Nesenai buvusios audros ir pugos pridarė New Yorkui ir kitiems miestams daug nustolių ir sutrukdė visą transporto ir pirklybos judėjimą. Vienas tiktai New Yorko miestas turėjo išleisti miesto gatvių valymui $2.500.-00. 1913 metuose tam tikslui buvo išleista tiktai $249.000.

Bedarbiai New Yorke.

Policijos komisaro apskaitliuota, kad New Yorke yra 96.000 bedarbių. Jo sakoma, buk darbai grįžta į normalį stovį, ir šis bedarbių skaičius esąs taipgi „normalis'' (?). Ištikrųjų-gi policijos darytasai bedarbių surašas yra neteisingas, nes New Yorke be darbių yra daug daugia.

Prie ateivystės varžymo.

Washington. — Burnett-Dillinghamo sumanymą apie ateivystės varžymą priėmė ir senatas. Senato komisija prie viso projekto pridėjo dar ir nuo savęs keletą aprubežiuojančių ateivystę punktų. Tarp kitko pasakyta, kad ne bus įleidžiami Amerikon chroniški alkoholikai ir tokie žmonės, kurių proto stovis yra žemiau normališkojo.

Atmetė.

Washington. — Kad senate per eitų koks įnešimas, reikia 2/3 visų balsų skaičiaus už įnešimą. Dabar Senate svarstoma moterų lygių tiesų klausimas. Buvo įnešta rezoliucija, kad pridėjus prie konstitucijos priedą, sulig kurio moterįs turėtų lygias su vyrais teises. Už rezoliuciją išsireiškė 35 senatoriai, o prieš rezoliuciją — 34. Už rezoliuciją balsavo 21 republikonas ir 14 demokratų, o prieš rezoliuciją — 22 demokratai ir 12 republikonų. Taigi įnešimas neperėjo.

3-jų metų sukaktuvės.

25 d. kovo sukako 3 metai nuo tos dienos, kaip New Yorke sudegė „Triangle Short Waist Factory,'' kur žuvo 147 merginos. Miesto ugnagesiai kreipėsi į visas darbavietes, kad jose tos dienos paminėjimui butų daromi bandymai, kaip prasišalinus iš degančio namo.

Dar farsas.

Milijonierius žmogžudys Harry Thaw dar vis nepasiliuosavo nuo atsakomybės. Dabar į legislaturą Albany'je įnešta rezoliucija, kad daugiau nebepersekiojus Harry Thaw. Prie rezoliucijos pridėta ir peticija su 100.000 parašų.

Nunuodijo savo dukteris.

Greenwich, Conn. — Kontraktorio Wil. Anthony moteris nunuodijo dvi savo dukteri, 3 ir 2 metų amžiaus; nunuodijusi paskandino jas maudynėje. Nužudžiusi kudikius nelaimingoji moteris pati išgėrė stiklą karbolio rugšties. Ant stalo rasta laiškelis, kuriame aiškinama, jog ji žudžiusi mergaites prisibijodama, kad jos gal paveldėjo savo motinos proto ligą. Mergaitės rasta negyvos, o motina dabar yra ligonbutyje; sakoma, buk esanti dar viltis ją išgelbėti nuo mirties.

Priverstinai reikalauja piningų.

Meksika. — Prezidentas Huerta sušaukė pas save 50 bankierių, fabrikantų ir stambių žemės savininkų ir reikalauvo iš jų pininginės pagalbos valdžiai. Reikalavimas išreikštie grąsinimo formoje ir, žinoma, turčiai labai nusiminė. nesa revoliucijos laike jiems grąso pavojus iš abiejų pusių.

VISUR.

Sudegė gyvas.

Mokslinčius-tyrinėtojas, prof. Giuzeppe Merkalli, direktorius observatorijos prie Vezuvijaus, per miegus numetė ant savęs kerosininę lempą ir sudegė.

Baisi žudystė.

Preobražensko kaime mergina Umanceva pagimdė kudikį. Kaščinkas pasidarė su motina, kad ji pagriebė savo kudikį ir padėjo ant karšto, iki raudonumui įkaitinto geležinio pečiaus, ir nelaimingasis kudikėlis iškepė.

Nusižudė kuningas.

Chelme, Leikijoje, — savo bute pasikorė senelis kuningas Liudvikas Jokubauskas, 85 metų amžiaus. Nusižudymo priežastis nežinomos.

Mongolijos kalėjimų baisybės.

Aziatų vandentuvė dar ir dabar jieško baisių-baisiausių budų prasižengėliams bausti. Štai kaip aprašoma Mongolijos miesto Urga kalėjimas. Urgos kalėjimas yra po žeme. Kaliniai uždaroma į geležines skrynias. Tokieje skyrnioje yra tiktai nedidelė apskrita skylė, pro kurią įeina vidun oras; per tą skylę kalinys gauna valgį du syk per dieną, ir jis gali iškišti savo galvą per tą skylę, jei galva nėra perdidelė. Baisųs nusiminimo ir kančių dejavimai pripildo visą kalėjimą. Kalinys, vieną sykį patekęs į tokią skrynią, žino, kad jau jis niekados iš jos nebeišeis ir nuo kančių galės jį paliuosuoti tiktai mirtis.

Provokacija.

Vilniuje išplatinta lapeliai-atsišaukimai, ant kurių pasirašė 25 mokiniai iš gimnazijos ir realinės. Tuose lapeliuose raginama žmones užpuldinėti ant žydų. Tas yra tiesiog juodašimčių provokacija.

LIETUVOJE.

Trobų gabenimas.

Šiemet žemės tvarkomoji komisija ketina iš vienos vietos į kitą perkelti apie 200 trobų, visai jųjų neardant.

Brangenybių vertė.

Buvo jau musų rašyta, kad netoli Liep.-Romnų gelžkelio stoties Labanos Gininių dvare (Panevėžio apskr.) buvo rasta šiemet, kasant telegrafo stulpui duobę, daugiau brangių sidabrinių indų. Tie visi daigtai buvo nusiųsti Peterburgo archeologų komisijai, kuri juos apvertino 200 rub. ir nutarė, jie esą 17 amžiuje padirbti.

Rusijos pasienyj gelžkelis.

Kad niekas Lietuvoję nesirupina gelžk. tiesimu, tai bent Vokietijos valdžia stropiai tuomi rupinasi. Rusijos pasienyj praėjusį rudenį pabaigė tiesti naują gelžkelį siauromis vėžėmis nuo Šilokarčiamos iki Rusijos sienai, 2 myli ilgumo. Traukiniai jau važinėja 3 kartus per dieną. Nemaža patogumo suteikė šis naujas kelias ir Naumiesčio gyventojams prekybos žvilgsniu ir tt. Nuo Prusų sienos iki Naumiesčio vienas varstas plento. Vokiečiai, matyti, dar geriau yra numanę šio gelžkelio naudingumą. Čiapat prie stoties už sienos išdygo medžių piovimo dirbtuvė. Išpiautas lentas gabena traukiniu toliau. Nors ir aukščiau mes naudojomės Prusų gelžkeliais, norėdami greičiau pasiekti Lietuvos miestus Vilnių ir Kauną, bet, regis, negreit nuo to atsisakysime.

Liepojos lietuviai ruošiasi inkurti skolinamąją-taupomąją kasą. Laukia tik galutinio ministerijos leidimo.

Palangos Vartotojų krautuvė šių metų pradžioje turėjo 145 narius. Pernykščių metų apyvarta siekė 24 tukst. Gryno pelno liko 1300 rub. Visuotinas susirinkimas paskyrė 600 rb. duonos kepamajam pečiui padirbti, davė 50 rb. automobilių draugijai ir pripažino reikalinga steigti mėsos krautuvę, nes žydai pabrangino mėsą.

Palangos namininkai susidėjo akcionierių bendrovėn, kuri, pirkusi 3 automobilius, žada palengvinti vasarninkams Palangą pasiekti. 74 var. kelio (tarp Palangos ir Liepojos) automobiliu galėsią nuvažiuoti per 3 su puse valandos (už 5 r. 50 k.).

Kauno gubernijos gyventojų skaičius.

Gyventojų Kauno gubernijoje 1913 m. sausio 1 buvo viso labo— 1.776.006 žonių. tame skaičiuje — 880.391 vyrų ir — 665.615 moterų.

Miestuose 1912 m. gimė 2002 vaikiukų ir — 1742 merginos, drauge vaikų — 3.744; apskričiuo

se gimē 23,473 vaikinai ir 22.563 merginos, drauge — 46.036 vaikų; gi viso labo, kaip jau buvo („L. Ž.'' N 38) parodyta. visoje gubernijoje gimē **49,780 vaikų.**

Mirē gi 1912 m. miestuose 1402 vyrų ir 1185 moterįs; apskričiuose gi mirē 14,357 vyrų ir 13.378 moterų, apskričiuose, tokiu budu, mirē 27.735 žm. ir viso labo visoje Kauno gubernijoje, kaip jau buvo („L. Ž.'' N 38) parodyta, mirē 30,322 žm.

1912 m. Kauno gub. gimē 2141 vaikų daugiau, nekaip 1911 m., ir mirē 3359 žmonēmis mažiau, nekaip 1911 m.

Šliubų šiais metais miestuose buvo 750, o apskričiuose — 8432, viso labo 9192 šliubu, t. y. 84 šliubais daugiau, nekaip 1911 m.

1912 m. įsirašē Kauno gubernijoje į Rusijos pavaldinius 36 kitataučiai, o 2 rusų pavaldiniu įsirašē į kitų valstybių pavaldinius.

Truputis skaitmenų.

Kaune esama dabar 37 daktarų, 20 dantistų, 21 akušerēs, 7 vaistinių, vienos chemijos-bakteriologijos laboratorijos. Viešbučių ir nakvynēs namų esama 30, bankų ir banko kontorų 8, kliubų ir teatrų 8, kningų krautuvių 17, skaityklų 5, spaustuvių ir litografų 15. (n).

Fabrikai.

Išviso Kaune yra 38 fabrikai bei dirbtuvēs. Jų tarpe 6 tartokai, 5 papirosinių gilzų dirbtuvēs, 5 malunai, 3 alaus dirbtuvēs, 2 dažų, 2 špižiaus. Kitokių rušių fabrikų esama po vieną. Skaičius darbininkų šiuose fabrikuose nelygus. Viename jų dirba mažiau 10 darbininkų, o kituose po kelis tukstančius. Beto, Kauno priemiestyje Šancuose esama 5 fabrikų, o taip-pat keli Alek sote ir Slabadoje. (n)

Prekybos įstaigos Vilkaviškyje.

Lietuvių prekybos įstaigų Vilkaviškyje kasmet dauginasi. Be „Žagrēs'' ir vartotojų krautuvēs. yra dvi dar mažmožių krautuvēs. Prie Dundzilos kningų krautuvēs yra ir galenterijos prekių skyrius. Be šių, dar lietuviai laiko kinematografą, viešbutį, maluną, „Blaivybēs'' arbatinę, avalių krautuvę ir kelias mažesnes įstaigas. Kol-kas dar pageidaujama mastinē krautuvē.

Iš darbininkų gyvenimo.

Biržiai, Panevēžio apskr.

„Vilnis'' savo penktame, moterų dienai (vasario 23 d.) paskirame, numeryje rašo, kad Kuršas su savo stipriai išsiplētojusio kapitalizmo ukiu daro intaką ir į Pakuršio Biržių valsčiaus ukininkų ir samdininkų santikius. Ši intaka apsireiškia samdininkų algos kilime šioje apielinkēje. Dalykas tame, kad darbininkai ir darbininkēs ekonominių sąlygų genami, keliauja svetur į miestus ir į Kuršo viensēdijas, kame jų darbas geriau apmokamas. Sumažējęs tokiuo budu liekančiųjų darbininkų skaičius sukelia šeimyną besamdant konkurenciją tarp ukininkų. Konkurencija pa kelia algas. Merga gaunanti dabar apie Biržus 70 rub. algos per metus, bernus daugiau 100 rub.

Iš savęs galima dar pridēti, kad visas Panevēžio apskr. Pakuršis moka tokias-pat algas samdininkams, jei ne didesnes. Kiek žinome, tokias-pat algas ima samdininkai: Saločiaus, Vaškų, Joniškio, Kriukų, Pašvitinio, Linkuvos, Joniškēlio, Krinčino, Pasvalio, Pušaloto, Klovainių, Smilgių parapijų. Joniškēlyje vasarą mokama bernui net 20 ir 25 rub. mēnesyje su visu laikymu. nežiurint į tai, stambesni dvarai negali gauti ganētinai darbininkų pasisamdyti.

Salantai,

(Telšių apskr.)

Kaip žinome, Salantų miestelis guli netoli Kuršo ir Prusų sienos (maž-daug 12 mylių nuo vienos ir kitos sienos), kame visur algos samdininkams yra mokamos didelēs. Tuotarpu „Lietuvaitē'' skundžiasi „Vilnies'' N 5, kad tos apielinkēs dvaruose temokama darbininkams vyrams ir tai tik vasaros metu nuo 50 iki 60 kap. dienai, o tarnaitēs tegaunančios vos 25—30 rub. metams, nors darbai nepakeliami ir poilsio permaža.

Vietinēs žinios.

VIETINĒS ŽINIOS.

Neteisinga žinia. Pereitame numeryje buvome pagarsinę, buk gerb. kun. Varnagiris ketinąs apleisti Brooklyną, tačiaus tai yra netiesa. Štai paties kun. Varnagirio mums rašoma: „Ačiu Jums už translokatą, bet malonēkite dar mane palikti Brooklyne, nes aš jį apleisti neturiu nē noro, nē reikalo.'' Atsiprašydami už patalpinimą neteisingos žinios šiuomi ją atitaisome.

83-čios kuopos vakarēlis. 22 d. kovo nedēlioje (o ne 23, kaip buvo per klaidą „Tēvynēje'' paskelbta) Tautiškame Name atsibuvo 83-čios kuopos parengtas vakarēlis su šokiais, deklamacijomis ir paskaita. Paskaitą atliko „Tēvynēs'' redakterius. Tema buvo paskaidyta į šiuos skyrius: 1 — Lietuvių draugijos abelnai ir prie žastįs, priverčiančios žmones į draugijas spiesties; 2 — Brolišk osios pašalpos draugijų pradžia ir jų pamatai: kooperacija, brolylybēs principas, konstitucija, demokratiškumas, tikslai; 3 — S. L. A. tais pamatais remiasi; 4 — SLA. iki 1911 m. ir nuo to laiko iki šiai dienai.

Prie Brooklyno Lietuvių Budavojimo ir Paskolos Draugijos prisirašē dar keli nariai 23 d. kovo laikytame susirinkime. Jei vietos lietuviai, ypatingai vietos laikraščiai, pasistengs apsipažinti su tokių draugijų tikslais ir pamatais, tai nēra abejonēs, kad jie ją parems ir prisidēs prie žmonių gerbuvio pakēlimo.

Prakalbos. 29 d. kovo, nedēlioje, 6:30 val. vakare, minētoji Budav. ir Pask. Dr-ja rengia viešas prakalbas Tautiškame Name. Kal bēti kviesta ir abu vietiniu kun. klebonu: kun. Varnagiris ir kun. Petkus.

Darbai, kiek galima tēmyt, šiek tiek pradējo eiti geryn, bet dar toli gražu nesugrįžo į senąsias vēžes.

Apie Jovarą.

Jovaro Ukio klausimas pakelta pirm pusantrų beveik metų. Ikišiol darbas pasekmingai sekēsi, bent ikі tam laikui, kada Amerikon atvyko Liet. Mokslo Draugijos pasiuntiniai Tautos Namams aukų rinktų. Rods tuo laiku žmonēs, dirbusie Jovaro Ukio reikaluose, visas savo spēkas padējo Tautos Namų klausimui. Dabar tas karštasis šito darbo laikas praējo ir vel pradedama rupinties Jovaru. Šičion nenorime patįs agitacijos varyti. Norime tiktai parodyti musų skaitytojams ir viso užmanymo simpatizuotojams, ką apie tai mano Jovaras. Dar ir ne tame svarba. Mes norime sunaudoti visą Jovaro laišką, kad visuomenē matytų, kaip tas musų rašytojas gyvena, kokiu budu jis tveria, ko jis geidžia ir tikisi iš visuomenēs, kuriai dirba. Nemanome, kad Jovaras palaikys mums blogu, kad panaudojame jo laišką spaudoje. Mes laikome jį visuomenēs žmogui ir nemanome, kad visuomenē neturi tiesos ir jai nepridera žinoti, kaip jos žmonēs-darbininkai gyvena ir vargsta.

Sausio 18 dieną 1914 metų Jovaras parašē gerb. D-rui A. K. Rutkauskui šitokį laišką:

„Jau senai-senai Tamstai berašiau... Perprašau, kad taip ilgai nerašiau; norējau greitu laiku iškarto ilgą laišką rašyti ir taip tęsēs, savaitē iš savaitēs vis esant užimtu tai ypatiškais tai visuomenēs reikalais...

„Esu vidutiniškai sveikas, bet nevisai... Dešiniąją akį vis po truputį užeina skaudēti... 10 sausio (1914) buvau prie d-ro P. Avižonies akių pasirodyti; jis vēl dešiniojoj akyj rado trachomas, reikēs vēl kokias dvi-tris savaites Šiauliuose gyventi ir gydyties, paskui namie vaistus vartoti, bet tuoj dar negalima: reikēs dar važiuoti į mišką, medžių parsivežti, jei kelias nenušils...

„Kaip pavasarį 1913 m. ilgą laišką rašiau, tai su broliu išvieno tebegyvenova, buvova sutarusiu tik 1914 m. pavasarį persiskirti, bet brolis panorējo anksčiau ant kolionijos apsigyventi, tai ir persiskyrēva 1913 m. vasarą. Jis viensēdijoj pasistatē tik tam kartui mažutę grįtelę ir kutes, o kitą, ateinančią vasarą, budavosis kitas trobas. 1913 m. broliui prie žemēs dirbti nieko nereikējo; Liaudiškiuose dirbo pusininkas, o Kalniškiuose aš su savo žmona viską išdirbome ir su broliu rudenį visus javus ir daigtus per pusę pasidalinova.

„Šįmet man metai sunkųs, viską reikējo vienam išdirbti.

„Per praeitus 1913 m. pasidariau apie keturis šimtus skolēs ir dar šimtą rublių reikia broliui, nes neišbaigiau mokēti... Su broliu daigtus parsiskyrus daug ko pristigau, reikējo prisipirkti ir tiems prisipirkimams iki dviejų šimtų rublių išleidžiau. ...Iki šiol tebuvo čia sējami rugiai ir vienas maišiukas zuperio (superfosfato) tebuvo perkamas, o aš dabar iš gr. Zubovo dvaro „Gubernijos'' nupirkau gerų kviečių sēklos, ir trąšą vietoj 1 maišiuko zuperio 13—14% pirkau 2 maišiuku 20—22% ir 1 maišiuką Kali-druskos 30%.

„Iš pirmų metų savo ukininkavimo jau daug savo ukę pagerinau; vieni pagerinimai piningais kainavo, o kiti vien tik savo darbas. Nemažą šmotą pelkēs nusausinau, samdžiau ravakasius, kainavo apie 20 rublių, pasisējau dobilų, kad turēti geresnio pašaro, o senąsias pelkes-ganyklas, kalnus nuakējau ir ariu. Praējusį rudenį apie 1½ deš. nusausintos durpinēs pelkēs nuakējau ir apie ½ deš. suarēme dirvono. Dirvone pavasarį sēsiu avižas su zuperiu, o senoj dirvoj, pelkēj-durpynēj, sēsiu avižas žaliam pašarui; ant avižų užsēsiu sējamąją žolę pagal nurodymą ŽEMĒS Studento „Kaip musų pievas pagerinti.'' Taip manau kasmetai po šmočiuką pievos dirvonu išplēšti, palaikyti kokius tris metus dirvą, gerai išpudyti ir užsēti sējamąja žole, ir taip kasmet po šmotuką pievinēs dirvos vel pašarine žole užsējus į pievą paversti. Tokiu budu išpalengva per keletą metų nusausinsiu, išdirbsiu ir pagerinsiu visas savo pievas-pelkes, kurios dabar stovējo kupstynais su bloga neēdama žole. Iš pelkių turēsime užtektinai durpių kurui, pakratui ir trąšoms-kompostams dirbti. Kalno žemę-dirvas manau daug greičiau į tvarką suvesti, taip kad už dviejų-trijų metų visi mano vaismainiai laukai bus tvarkoj. Dabar jau ant popierio lapo padariau savo ukei planus, paskirsčiau į 9 laukelius taip, kad visos vaismainįs eitų paeiliui iš vieno laukiuko į kitą. Pas mane vaismainis bus toks: 1— šaknivaisiai-mēšlas, pilnas tręšimas iš rudens; 2 — miežiai su dobilais; 3 — dobilai; 4 — dobilai; 5 — vasarojus (linai ir avižos); 6 — juodas pudymas arba mišinys su vikais žaliam pašarui; 7 — rugiai arba kviečiai; 8 — avižos... avižos...

„...Aš nemoku suprasti kaikurių laikraščių... Štai „Laisvē'' No 8-me rašo: „Poetiška ukē. Taip apkrikštijo „Dilgēlēs'' Jovarui perkamąją ukę. Jis turēs pavizdingai žemę dirbt, gyvulius augint. Na, tai gerai, jei pats aą apsiima. Bet poezija...'' Aš nežinau, kaip jie supranta poetus ir poeziją. Argi jie mano, kad poetai neturi „nē sēti, nē pjauti, nē klonus krauti'', o Augščiausiojo apvaizda maitinties ir lyg paukščiai čiulbēti... Paukščiai, ir jie lizdus tur ir savo poetišką ukę: išdraskyk paukščiui lizdą, ir jis nebedainuos... Bet žinau, socialistai nemano, kad žmogus, nors ir poetas, galētų be duonos apsieiti, tik jie priešingi savasčiai, jie nori kad kuodaugiausiai žmonių butų proletarų minioje ir gal bijo kad aš, didesnę savastį įgijęs, nelikčiau jų priešu. Argi anot jų tą visą savastį, kurią dabar turiu, mesti ir eiti į kokią Frenkelio garbarnę Šiauliuose, arba važiuoti į Ameriką ir bedarbių minioje trinties prie fabrikų vartų. Tada jų žodžiais galima butų tarti: „Bet poezija!''... Ar pasisektų fabrike rasti poeziją?... Ar ne greičiau tik mirtį sutikčiau?... Man rodos, ukēs darbas yra daug poetiškesnis, ramesnis ir sveikesnis už miestų gyvenimą ir darbus. Ir tas dar miestuose bloga, kad peraštri kova eina už rublį, už dolarį. Silpną žmogų ten visada nuskriaus, apsuks, išnaudos, ir išmes į basakojų minią. Į dvarą už kumietį taipgi nesinori stoti. — „Laisvē'' No 41-me rašo: „Dar delei Jovaro ukio. Ar ukē del Jovaro, ar Jovaras del ukēs? Ar davimas progos Jovarui aprupinti savo gyvenimą ir daugiau darbuoties, ar paskandinimas Jovaro talento „gaspadoriškuose'' rupesčiuose?'' — Argi jie dar nežino, kad Jovaras nuo pat mažų dienų ir iki šiol skandino ir skandina savo talentą „gaspadoriškuose'' rupesčiuose. Argi jiems nežinoma, kuom Jovaras iki šiol yra buvęs? Kiek tas Jovaras turējo per nešti „gaspadoriškų'' rupesčių, gyvendamas prie tēvo mažažemio, dar-gi su broliais išvieno ant trijų dešimtinių žemēs maitindamasis, ir kiek buvo tų rupesčių, to vargo, pakol priējo prie dabartinio savo ukēs stovio... Kiek jau buvo tų „gaspadoriškųjų rupesčių'', iki įgijimui savasties tų 6 dešimt. žemēs su šmotuku pelkēs... Ir stebētina, kodēl mano poezijos talentas dar visiškai nepaskendo tuose „gaspadoriškuose'' rupesčiuose...

„Kad visuomenē butų kiek seniau man padējusi žemēs nuosavą sklypelį įgyti, aš manau, kad bučiau geresniu poetu buvęs ir gal gyvenimas savo rupesčiuose nebutų poezijos paskandinęs, pilkasis likimas nebutų jos dulkēmis užnešęs, gal butų talentas likęs nesužeistas, nesulaužytas gyvenimo audrų spaudžiamas; man rodos, kad sykiu su ukēs kulturos žydējimu ir poezijos talentas butų žydējęs.

„Bet aš dar gyvas. Ir dar gyvenimo kovos nelaimējau, dar man visuomenē galētų ranką paduoti ir pagelbēti, dar mano talentas galētų sustiprēti, dar galiu buti Lietuvai ir visuomenei naudingas. Kad tik man visuomenē tris dešimtines šemēs nupirktų ir už trobas padarytas skolas išmokēt padētų, tada tai jau galētų tie sunkieji „gaspadoriški'' rupesčiai nuo mano širdies nuslinkti ir galēčiau laisvai uždainuoti!...''

Iš šitų paties Jovaro žodžių matome, kiek pasitikējimo visuomene jisai turi ir kiek iš jos laukia. Ištikrųjų, jei norime palaikyti jame troškimą laimēti kovoje, jei norime, kad jis ištikrųjų laisvai uždainuotų, — paremkime aukomis Jovaro Ukio fondą! Ką mes padarysime Jovarui, tai bus padaryta visai tautai ir musų ateities darbininkams. Tai bus pirmutinis toks darbas visoje musų kulturos historijoje!

AUKSO GRUDAI.

Kuri pasaulio religijų yra tikroji, galutinoji, absolutē teisybē? Mes privalome pasirinkti sau vieną ir gyventi pagal jos, kaip geriausiai galime. Kiekviena nauja sekta, kiekvienas naujas kultas, turi savyje bent grudą teisybēs, kur patraukia žmonių domą ir randa pasekējų. **Johnson.**

PRAKALBOS.

Atsibus Tautiškame Name, 101—103 Grand St., Brooklyn, N. Y., **29 Kovo,** nedēlioje, 6:30 val. vakare.

Kalbēs šie kalbētojai: J. V. Liutkauskas, iš Brooklyno; V. K. Račkauskas, iš New Yorko; Kun. Kleb. Nik. Petkus ir Kun. Kleb. V. Varnagiris, abu iš Brooklyno.

Įžanga lēšų padengimui 5 centai. Prakalbas rengia **Brooklyno Lietuvių Budavojimo ir Paskolos Draugija.**

Kviečia **Komitetas.**

Pajieškau savo brolio Juozapo Jurgučio, paeina iš Kadžigos kaimo, Šilalēs parapijos, Raseinių apskričio. Apie 22 met. Amerikoje. Pirmiaus dirbo mainose Toluca, Ill., o 1909 m. buvo atvažiavęs į Chicago, Ill. pas mane ir išvažiavo nežinia kur. Malonēkite atsišaukti, arba kas žinotų meldžiu pranešti, nes turiu svarbų reikalą.

Povilas Jurgutis,
4601 So. Paulina Street, Chicago, Ill.

Remkime Visuomenes Instaigas.

„Tēvynēs'' N-yje 21-me matēt straipsnį „Gausi auka''. P. T. Astramskas paaukavo Prieglaudos Namui ir Jovaro Ukiui 200 egz kningų: 100 egz. **„Apšvietos''** ir 100 egz. **„Mainieris ir Lēberys''.**

Ar žinote, ko tos kningos yra vertos? Jei kas pardavinētų jas pagal vertę tilpusių jose raštų, tai vargiai galētum jas už piningus nupirkti, nes jose telpa daugybē naudingiausių žinių ir straipsnių, o ypatingai **„Apšvietoje''.**

1. — **„Apšvieta''** — tai mokslo ir literaturos periodinis leidinys, ējęs 1892 ir 1893 m. **„Apšvietą''** redagavo žinomas amerikiečių lietuvių veikējas d-ras Šliupas, leido-gi „Lietuvių Mokslo Draugystē Amerikoje''. **„Apšvietoje''** rasi straipsnius iš historijos, iš visuomenēs mokslų, iš gamtos mokslų; rasi gražias apysakas, rasi puikias eiles, rasi gerą kritiką tuokart spausdintų musų kningų, rasi dailią ir rimtą peržvalgą anuometinio Lietuvos ir Amerikos lietuvių gyvenimo. Daug iš **„Apšvietos''** pasimokinsi, daug suprasi, daug išmintingų dalykų galēsi papasakoti ir kitiems. **„Apšvieton''** rašē straipsnius d-ras J. Šliupas, Gužutis-Fromas, Lingis ir kt. **„Apšvietos''** kompletas susideda iš 780 puslapių spaudos ir jo **čienia yra toki: be apdarų — $1.00, su apdarais — $1.75c.**

2. — **MAINIERIS IR LĒBERIS, keturi nedēldieniniai pasikalbējimai mainerio su lēberiu. Su paveikslēliais. Parašē T. Astramskas. Išleista kaštais Minersville Lietuvių, 1898 m. Shenandoah, Pa., 60 puslapių, čienia — 15c.** Šitoje kningelēje autorius aprašo angliakasių darbus, gyvenimą, vargus ir troškimus. Pats buvęs per ilgus metus angliakasiu, gerai tą gyvenimą pažįsta. Be to kalbama daug apie lietuvystę ir darbininkų klausimą.

Neatidēliodamas, užsirašyk tas dvi kningas, nes jų tēra tik po 100 egz. Jei nepasiskubinsi, tai jų negausi, bet pasigailēsi, nes jau jų nēra jokioje kningų krautuvēje.

Jei reikalauji vienos tik **„Apšvietos''**, — prisųsk $1.00; reikalaudamas „Apšvietos'' su apdarais — prisiųsk $1.75. Reikalaudamas abiejų kningų, prisiųsk $1.15. („Apšvieta'' be apdarų), o už abidvi $1.90 („Apšvieta'' su apdarais). Siųsdamas užsakymą, išpirk Money Orderį (gali ir krasos ženkleliais) ir prisiųsk šiuom adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th STR., NEW YORK, N. Y.

Sveikatos Skyrius.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Gerb. J. Bakutis iš Chicago, klausia:

Kl. 1 a) **Kas tai yra ašaros?** b) **Iškur tas kartus vandenēlis atsiranda?** c) **Kokia verkimo intekmē ant sveikatos?**

Ats kymas 1. — a). — Ašaros tai yra surus vanduo — ne kartus.

b) — Ašaras pagamina tam tikri guzeliai panašiai kaip krutis pieną.

c) — Ašarojimas tai yra tiktai ženklas, kad žmogus yra tulą susigriaudinimo laipsnį pasiekęs. Juo jausmingesnis žmogus, tuo nuliudime greičiau susigriaudina ir verkia. Kuris neverkia, tasai nelabai ir susigriaudina. Kuris labai susigriaudina— per verkimą apsimalšina. Dažnai girdžiu nelaimingas moteris tvirtinant: „Kaip paverkiu, tai ir nusiraminu ir pajuntu lengviau apie širdį; kad neverkčiau, tai sirgčiau''.

Taigi verksmas nēra sveikatai kenksmingas. Priežastįs, kurios žmogų sugriaudina, dažniausiai yra kenksmingos žmogaus sveikatai.

Ašaros yra akių vilginimui vandenēlis, surus, kaip „rasalas'', kad akyje ligos sēklos nesiveistų, panašiai kaip įsudytoje mēsoje puvimo sēklos nesiveisia ir mēsa „negenda''. Jeigu kas akin įkrinta, ašaros apsčiai teka be jokio susigriaudinimo, mat tuo budu pati gamta akies lēliukę nuplauna; podraug su ašaromis ištekētų dulkēs, šapeliai blakstienų laukan stumiami. Išskiriant žmogų regisi jokis kitas sutvērimas netrina užkrēstą akį. Su kumščia užkrēstos akies trynimas yra prieš gamtą ir prieš sveikatą nuodēmē. Ir šitame atsitikime senovēs lietuvių budas tampyti užkrēstos akie viršutinį blakstieną ant žemutiniojo ir trukčiojant „spjaudyti'', regis, niekuomi nenusideda prieš musų dienų mokslą. Mat žvirgždas ar šapas paliuosuojama nuo prispaudimo viršutinio blakstieno merkimu, spaudimu, o išviršaus ašarų tekējimu ir žemyn ant apatinio blakstieno plaukučių viliojimu akis lengviausiai išvaloma. Senovēs lietuviai buvo geri gamtininkai, todel neniekinkime musų protēvių palikimą, jie žinojo, ką darē.

Akiai užsirožijus, (Rožijimas yra geras ir reikšmingas žodis — paeina nuo žodžio „Rožē'' — raudonuoti, rožintiesi. A. K. R.), jeigu ašaros ir glitįs netekētų, tai blakstienai prie akių obuolių priaugtų.

Klausimas 2. — Kas tai yra prakaitas?

Atsakymas 2. — Tai yra skystimas, yra prakaitas, turintis beveik tokias pat sudētines dalis, kaip ir šlapinimas (urina).

Perdidelis žmogaus kuno įkaitimas, parankiausiai prakaitu sumažinamas per nugaravimą. Žmogus geria šaltą vandenį — jį sušildo ir už valandēlēs išlieja jau sušildyta, — taip kunas ir atsivēdina.

Prakaito guzeliai yra labai smulkųs ir skaitlingi, po visą žmogaus odos plotį išsisklaidę. Gražius kailius nešiojanti mēsaēdžiai žvērįs neturi odoje prakaito guzelių. Gamta, neužsitikēdama, kad jie prakaitu nesuterštų josios duotą grožybę, sudējo visus prakaito guzelius į tąs odos dalis, kur gražųs plaukai neauga, butent ant šnipo ir į kojų padus.

Klausimas 3. — Kava bei „arbata'', ar maistas?

Atsakymas 3. — Kavoje ir t. v. „arbatoje'' nēra nei kiek maisto. Tai yra naktibaldų gērimai. Tie, kurie nori per naktį mokintiesi ar ką kitą veikti ir kad nakties metą juos neapimtų miegas-žiovulys, tokie atsiekia savo tikslą, gerdami „arbatą'' arba kavą. Darbininkui, norinčiam per naktį ramiai miegoti ir kuodaugiausiai pasilsēti, visai nereikētų gerti kavos nei arbatos.

Ryto metą, kad žmogus veikiai išsibudintų ir stropiai imtųsi už savo darbo, mažas „arbatos'' ar kavos kružikēlis pasmagins sutingusias smegenis.

Jauniems žmonēms, o ypatingai vaikams, velytina visai negerti nei kavos nei arbatos. Karštas vanduo pusiau su saldum pienu ir cukrum yra geriųgeriausias gērimas; čokoliada, kakao, lemonada ar vanduo su vaisių sunka yra gerių-geriausieji gērimai.

Klausimas 4. — Kodel žmonēs džiova serga ir miršta; ar ir turtingi taip-pat?

Atsakymas 4. — Žmonēs džiova serga todel, kad didžiausioji žmonių dalis nežino, kaip saugoties, kad džiova neapsirgtų, o kita dar didesnē žmonių dalis visai nepaiso apie kitų žmonių gerovę. Džiova yra perduodamoji (užkrečiamoji) liga. Džiova nepažįsta luomų: jai yra lygųs turtuolis ir varguolis. Turtuoliai serga todel, kad juose nusilpninta gyvasties jiega taip, kad daktarų pagalba liekasi be vertēs. Varguoliai džiova serga todel, kad, mēgdami barstyti piningus visokiems „smaguriavimams'' ir „madoms'', o neturēdami tų piningų gana, dažniausiai padaro protišką klaidą: piningus išleidžia nesvarbiems gyvybēs bei sveikatos reikalams, o puikybēs dievaičiui. Sunkiu darbu nualina sveikatą, bet darydamas visa, ką ištvirkēlis dykunas daro: — geria, ruko, naktimis „linksminasi'', keršija, pavydi, tiesiog — pats save žudo. Prisižiurējęs ant kokių niekų, jie praleidžia sunkiai uždirbtus piningus, ir kaip apsileidžia ten, kur sveikatos mokslas liepte liepia neapsileisti, galima sakyti, kad tuščias tasai „laisvēs'' šauksmas, jeigu kiekvieną liuosąją nuo darbo valandēlę kala pats sau pragaro pančius.

....**Klausimas 5. — Ar ateina liga ir mirtis pas jaunus žmones be priežasties?**

Atsakymas 5. — Neateina. Rodosi visiems priderētų numanyti, kad niekas neįvyksta be priežasties. Vienok nevisas priežastis žmogus gali numanyti. Taip-gi reikētų žinoti, kad ne visų žmonių senumą ar jaunumą galima tuo-patim laiko protarpiu saikuoti. Yra kningose užrašai, kad kudikiai labai sparčiai augę: 8 metų amžiaus budami atsiekdavę didelio vyro stuomenį, o 12 metų — jau budavę pražilę ir išrodę kaip tikri seniai. Taip ištikro ir buvo. Jie greitai savo amžių pragyveno. Jau miręs lenkiška kalba — lietuviškas laikraštis „Lud'', No 16, 1912, paskelbē, kad Tyrnove, Bulgarijoje, gyvenusi Palankova, kuri kaip mirē turējo 188 metus! Šitas yra 20 amžiaus darodymas (faktas). Žmogaus gyvenimas matuojama ne metų skaitlium, bet nuveiktaisiais gerais darbais.

Klausimas 6. — Ar kitos tautos žmogaus kraujas kitokis, ar visų vienodas. Jeigu lietuvis, žydas, ar azijatas vienokį maistą valgytų, vienodai gyventų, ar butų visų vienodas kraujas?

Atsakymas 6. — Jeigu mes, su musų laiko geriausiais padidanančių stiklų žiuronais (mikroskopais) bežiurēdami į įvairių tautų žmonių kraują, neįžlaibome jokio skirtumo, tai nereiškia, kad musų datyrimai neklaidingi. Kraujas tai yra pagamintas visoms kuno dalims maistas. Sulyg 20 šimtmečio kas butų išdrįsęs tvirtinti, kad žmonių pirštai ne vienodi, tečiaus nykščio įspaudžiu, esą, galima kiekvieną žmogų vieną nuo visų kitų atskirti. Gamtoje nēra lygybēs. Kiekvienas žmogus turi savo ypatingą veidlo išvaizdą; balsą, eisenę, rašymo ypatybę; žmogus parodo savo skirtingumą, tiktai mes, budami neištobulinti, negalime tai įžlaibyti. Taip kaip vienokių pažvalgų žmonēs sudaro t. v. partijas, taip ir vienokių jieškinių ir bendrų reikalų suvienyti žmonēs sudaro tautas, o visos tautos kartu — žmoniją. Taip kaip vaikai mokykloje gali moksle lenktyniuoti arba gali peštiesi, — visoko būva, — taip ir tautos privalo kulturiniais darbais lenktyniuoti, bet ne kariauti. Mums lemta gyventi tokioje gadynēje, kurioje stipresnē tauta naikina silpnesniąją už save, ir taip darydama mano ēsanti garbinga. Kaip žmonija jau yra išsižadējusi daugelio gyvuliškų darbų, taip bus ir su kariavimu. Žmonēs išmoks tuos šimtus tukstančių jaunų vyrų pristatyti prie vieškelių taisymo, plytų dirbimo, namų statymo, bet ne turto ir gyvasties naikinimo. Reikia tikēti, kad žmonēs tobulinsis. Jau ir dabar apsireiškia žmoniškumo dvasia, kaip vienai kuriai badaujančiai tautai kitos neatsisako duoti gausios pašalpos. Taip kaip šiandien pasmerkta žmogēdystē ir kraugerystē, taip bus pasmerkta ir karē. Tiktai neatsigaivinkime žmonyse jau pragaištantį gyvulį, vieton to auklēkime visuose prakilnų žmogų. Pirma ēmimosi už darbo kitus mokinti, patartina patiems tapti kiltadvasiais ir pildyti įsakymą: „Nedaryk kitam to, ko nenori, kad kiti tau darytų'', o bus gerai.

L. D. D. A. Rašto Komitetas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Stefanija Cirvinskiutė, Rockford, Ill. — „Tėvynę'' siunčiame Lietuvon, tik reikia primokėti administracijai 52 centai metams, nes ant kiekvieno numerio reikia lipinti 1c. markę. Malonėkite prisiųsti 52c.

p. R. Baltrunas. — Paaiškinimą gavome, ačiu.

p J Velička — $1.00 A. A. kun. V. Dembskio biografijai išleisti gavome, ačiu. Priduodame komitetui.

4 SLA. kuopa, Sioux City, Iowa. — $1.00 A. A. kun. Dembskio biografijos fondui gauta, bus priduota komitetui.

S. L. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

57 kp., Worcester, Mass., laikys susirinkimą 5 d. balandžio, 2 val. popietų, Lietuvių Svetainėje, ant 29 Endicott Str. Visi nariai butinai malonėkite atsilankyti, nes bus daug svarbių reikalų. Nepavėlinkite su mėnesinėmis mokestimis, nes šį mėnesį reikia jau sumokėti į Našlių ir Našlaičių Fondą.

Organiz. P. A. Dėdynas.

145 kp., Buesville, Ohio, laikys susirinkimą 5 d. balandžio (april), tuoj po pietų.

Sekretorius J. J. Gecius.
Cambridge, Ohio.

172 kp., Duquesne, Pa., laikys savo mėnesinį susirinkimą 12 d. balandžio, 2 val. popietų, Lietuvių Literaturos Kliubo Svet., 31 Pear Alley.

Raštininkas J. Štubis.

RAČIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ. LIETUVA JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE JAU AMERIKOJE.

Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose paveikslluose musų historijoje. Nepamirškit ateiti ant šio perstatymo, pažvelgti į savo gimtinį kraštą, kurį apleidote. Nekartą apgailaujame musų paliktos tėvynės. Daugumas sako: „trokšta mano širdis dar kartą Lietuvą pamatyti''... Pamatę prieš savo akis vaizdą, perstatantį Lietuvoje gyvenančius musų likusius brolius ir sesutes bei senelius, pamiršim savo kartųjį kasdieninį gyvenimą ir nevienam užžibės ant veido džiaugsmo spindulys. Paveikslus rodant aš pats apie juos publikai ir aiškysiu. Paveikslus rodys gabus mašinos operatorius p. J. M. Danielius, kuris ilgą laiką prie to praktikavosi.

Perstatymai atsibus:

Utarninko ir Seredos vak. Kovo 31 ir Bal. 1 d. Prospect Bldg. svet. 1152 N. Ashland ave., Chicago, Ill. Įžanga 25 ir 35c.; vaikams 10c. Pradžia 8:15.

Ketvergo ir pėtnyčios vak., Balandžio 2 ir 3 d., M. Meldažio svet., 2242-44 W 23 Place, Chicago, Ill. Įžanga 25 ir 53c.; vaikams 10c. Pradžia 8:15.

Nedėlios ir panedėlio vakarais, Balandžio 5 ir 6 d., Apveizdos Dievo svetainėje, Union ir 18 gatvių, Chicago, Ill. Įžanga 35 ir 25 c.; vaikams 10c. Pradžia 8:15 val. vakare.

IŠ LIETUVOS (Rus.-poleń.)

Prisiunčiu į Ameriką vaistus, vartojamus Lietuvoje.: 1) Trojan ka (užpilt degtinėj) del pagerinimo noro valgio (apetito), 2) Nuo galvos sopėjimo, 3) Nuo kaulų gėlimo, sausgėlos (reumatizmo, 4) Nuo viduriavimo, 5) Nuo gumbo po krutine, 6) Nuo kosulio sauso ir su atsikosėjimu, 7) Nuo širdies drebėjimo nerviškų ligų (priepuolio). Prisiųskit savo antrašą ir vieną dolarį piningų, bus persiųsti reikalaujami vaistai su apmokėta jau krasa,—Aptiekinį san. M. ALEKSO,

Prienai, Suv. red. Russia.

Kas žino kur randasi Jonas Grinius, prieš trylika metų važinėjo po lietuvių naujokynus su perstatymui „Genovaitės''. Jei kas žino, kur jis randasi, lai praneša žemiaus tilpusiu adresu, arba jis pats lai atsišaukia. Yra propozicija jam užimti gerą vietą.

A. B. Strimaitis,
307 West 30th Street, New York, N. Y.

Kas praneš, gaus dovanų vieną dolarį, arba $1.50 vertės knigą.

KIEKVIENAM PRIEINAMAS

Šitas gražus IM. 21 akmenlu Railroad laikrodėlis rankenėle užsukamas, nustatomas. Apleisti auksu ant 20 metų dubeltavi dangteliai-viršai, pulkiai išpjaustytas. Absoliutiškai tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie geležkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gvarantuotas ant 20 metų. Ypatinga dovana: mes pasiunsime ta laikrodį ant kiekvieno adreso C. O. D. $5.75 ir užsimokėsime expreso lėšas, suteikdami privilegija p.lno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis ne visiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nei vieno cento. Atminkite, jus panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį $25.00, pirkdami no kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU apdėtas LENCIUGĖLIS su prikabaliuku už DYKA prie kiekvieno laikrodžio.

EXCELSIOR WATCH CO.
908 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

PUIKI DOVANA

SU NAUJAIS METAIS, KNYGA SVEIKATOS bel naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taip-pat ir kur greit išsigydyti, lyglai ta knyga

"DAKTARAS" parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ "KAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei morališką lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinėja, jog kitose knygose to visko negali atrasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybėmis užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliurę, pasigadinę per jaunystės klaidus ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šviežiomis teip užsisenėjusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi įjekarstas, reikia perskaityt knygą "Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAI DOVANAI, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,
1117 Walnut st.,
PHILADELPHIA, PA.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarninke ir pėtnyčioj vakare nuo 6 iki 8.

NARIAMS SLA. KNINGOS UŽ PUSĘ KAINOS.

Diedai ir Gražina, pusl. 61	25c.
Europos Istorija, pusl. 319	25
Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10
Konradas Valenrodas, pusl. 24	15
Kražių Skerdynė, pusl. 77	15
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20
Kelionė į Europą, pusl. 52	10
Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 170	40
Lietuviškos Trakiškos Studijos	75
Našlaitė (Drama keturių veiksmų)	10
Nuo Degtinės (Komedija 2-se akt.)	10

Siunčiant piningus ir užsakymus, reikia šitaip adresuoti:

Petras Žemaitis, pusl. 69	20
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba)	$1.00
„Tėvynės'' mėnesinės kompletai 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po	50c.
„Tėvynės'' sąvaitinės kompletai 1909, 1910 ir 1911 m. po	$1.00
„Tėvynė'' su storais gražiais apdarais	$2.50

Šitas kningas SLA. nariams parduodame už papigintą kainą (nuleidžiama vienas trecdalis):

Liet. Kalbos Sintaksė	75c.
Politiškoji Ekonomija	25
Girnikas — Pašakarnis	25
Pražuvo	10
Rojus ir Pažanga	35

Be paminėtų čion knigų, galite gauti Susivienijimo kningyne visokias lietuvių kalba išleistas kningas. Reikalaukite.

A. B. Strimaitis,
30" W. 30-th Str., New York, N. Y.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klaretų ir t. t.

Rašant man laišką, pamink katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? Reikalingi knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

PADĖKITE STATYTI TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima musu redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA
(Litovskoje Naučnoje Obščestvo),
Lydos gatvelė, 7, Vilnius.
Russia-Lithuania.

DOVANAS! DOVANAS! (Dept. A)

2 LOTAI DYKAI už jusų mynkle.

Žednas vienas iš Jusų turi progą pasinaudoti iš tų dovanų, jeigu pataikysite gerai išryšti tą užduotį ir prisiųsit mums kuogreičiausiai.

Čia turite 9 raides,— A — A — E — E — P — P — T — T — S —, kurias parašykite trijose eilutėse taip, kad išeitų trįs skirtingi angliški žodžiai; skaitant iš kairės dešinėjėn pusėn ir iš viršaus žemyn, turi išeiti vieni ir tie pats žodžiai pirmoje antroje ir trečioje eilėse.

Pirmasis, kuris prisiųs tą išrišimą gaus "Deed" ant 2,000 kvad. pedų žemės, o visi tolesni apturės 2 LOTU ŽEMĖ UŽ DYKĄ.

Prisiųskite tikrą atsakymą ant adreso,—

Mr. I. N., Dept. 1., 132 Nassau St., Suite 309, New York, N. Y.

Only $9.75

Tikrai 17-kos Akmenų ELGIN LAIKRODIS paanksuotais viršeliais už $9.75. Žėdnas žinoj kas tai yra gražus 17 akmenų Elgin laikrodėlis. Mums pasisekė užpirkti tokių laikrodėlių daugybę—visi nauji, tiesiog iš fabriko, gvarantuoti ant 20 metų—už žymiai papigintą kainą. ir pirkdami tiesiog iš musų, jųs irgi laimėsite. Jusų auksinių daigtų pardavėjas negali jų nusipirkti iš musų kad ir už vieną centą pigiau. Vyrų, saizo, "atdaras arba užvoztas (nurodykit kurį norite). Gražus, išraižyti viršeliai. Nepraleisk to didelio išpardavimo, nes ištikrųjų pasigailesi. Stebėtinas laikrodėlis už stebėtinai žemą kainą. Pamatyk jį pirma. Atvirlaiškis atgabens jį pas tamstą. Apžiurėk jį gerai, tada-gi, jei busi užganėdintas, užmokėk agentui $9.75 ir ekspensus, kitaipgi—nepriimk jo, ir jis bus sugrąžintas musų lėšomis. Nepirk pigaus, neužtikrinto laikrodelio. Nepriimk laikrodėlio apie kurį nieko neišmanai. Pirk šitą laikrodėlį—žinomą teip gerai, kaip Dėdės Samo $20.00 auksinis piningas. (Meldžiame kad aiškiai parašytum savo vardą, pavardę ir adresą). Chicago Watch Co., 502 Singer Bldg., State Str., Chicago, Ill.

TĖVYNĖS SPAUSTUVĖ.

Spausdina kningas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvitas, laiškams ofišas, kopertus, tikietus, vizit-kortes ir tt.

„Tėvynės'' spaustuvė įrengta pagal naujausią sistemą, su gražiomis raidėmis ir geromis mašinoms, taip kad gali atlikti visokius spaudos darbus gerai, greitai ir nebrangiai.

Susiv. L. A. kuopos ir Draugystės, turėdamas kokius reikalus del spaudos, visados kviečiami kreiptis į S. L. A. spaustuvę, nes čia darbas bus atliktas į laiką.

Spaustuvė vakarais yra atidara nuo 7 ryto iki 8 val. vakaro. Iš kitų miestų laišku kreipenties adresuokite:

„TĖVYNĖS'' ADMINISTRACIJA,
307 WEST 30-th STREET, : : : NEW YORK, N. Y.

Redakcijos ir administracijos Telefonas: Chelsea 5152.

FARMOS, FARMOS!

Michigan valstijoje, Didžiausioj Lietuvių kolonijoj, kur yra 210 lietuvių farmerių. Tarp tų lietuviškų farmų aš turiu ant pardavimo visokio didumo gerų farmų ir neišdirbtų laukų. Turiu su gerais budinkais, labai pigių ir brangių. Kaina nuo $9 akeris ir brangiau. Parduodu ant labai lengų išmokėjimų. Rašyk tuoj, o gausi mapą ir kningelę, aprašančią apie tas žemes ir jų kainas. Pribukite, kas norite geros ir pigios žemės, o kaip pribusite, tai aš su automobiliu apvežiosiu po musų laukus, iš kurių galėsi pasirinkti pagal savo noro. Kaip pribusi į musų stotį, tuoj telefonuok man, į mano farmą, tai aš, gavęs žinią, pribusiu ir jus pasiimsiu.

Adresuok:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

GERA PROGA.

GRAMATIKA	angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta)	$1.00
VAIKŲ DRAUGAS	arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokintojo	15c.
ARITMETIKA	mokintis rokundų be mokintojo su paveikslais (apdaryta)	35c.
NAUJAS BUDAS	mokintis rašyt be mokintojo	10c.
	Viso	$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir $1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus suiyg pareikalavimo. Adresas:

K. KRAUČUNAS Attorney-at-Law,
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Akis Iszgazaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus

H. S. STONE

Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti E. str.
So. Boston, Mass.

Išvaro skausmus Reumatizmo, Padagros, strėnų dėgimo ir Neuralijos. Greitai palengvina visokius skaudėjimus raumenų ir sąnarių. Tinkamams niksterėjimas, raišumams ir žaizdoms. Greitai gydo slogas, influenzą, skaudamą gerklę ir užkietėjimą. Apsaugoja plaučius nuo sukepimo ir peršalimo, nuo spaudimo krutinės, prašalina galvos ir dantų skaudėjimą,

4—5 lašai į stiklą vandens—tinkamas gargaliavimui nesveikos gerklės. Imamas vidun (4 lašai į stiklą vandens) gelbsti viduriams nuo veržimo ir netikusio virinimo.

Tikrasai gaunama tokiuose pakeliuose, kaip kad čia parodyta.

Saugokitės pamėgdžiojimų.

25c. ir 50c. už bonką pas aptiekorius.

F. Ad. Richter & Co.
74--80 Washington str.,
New York, N. Y.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį.

Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir piningų siuntimo Firma, jau dvidešimts septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir pačtavų laivų, pagal kumpanijų prekę, ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname prašportus per rubežių su konsulio paliudyjimu. Patarimai kuo teisingiausi ir dykai.

Siunčiam piningus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Teipgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijališkus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatiškai arba per laišką, nes vienatine Brooklyne lietuviška agentura

J. J. Paukštis & Co
120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų".

Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo, Deginimo krutinėje, Galvos skaudėjimo, Kataros, Užšišaldymo, Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungo, Skausmo krutineje nuo Patrukimo, Azma arba Dusulio, Štyvumo sprando, Skaudejimo: Šonuose, Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion oina netik apie tavo sveikata, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybė, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane, pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agent kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorninkas privalo užlaikyti visada mųsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mųsų tautiečiai reikalaudami galėt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Štorninkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mųsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Daktaro Stankaus Sanatorium

Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphijoje.
Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas.

Labai naudinga Daktariška Knyga del sergančių ir sveikų parašė daktaras Ignotas Stankus.

Dr. Ignotas Stankus, po užbaigimui reguliariško daktariško mokslo steitaviškame Indianos Universitete, po apturėjimui diplomos, važiavo mokintis į New York Post Graduate Medical School and Hospital kurie yra net didžiausia medicinos mokslaine visoje pasaulėje. Čion speciališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ir užkrečiamas ligas. Teipgi, Ignotas Stankus buvo miestavu daktaru mieste Indianapolis, Ind., kur praktikavojos dienomis ir naktimis po hospitalių dispensares. Dabar jau kelintas metas kaip daktaras Ignotas Stankus užsidėjo savo locną ligonbutį an puikiausios gatvės Philadelphijoje po numeriu: 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

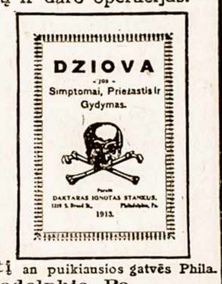

PADĖKAVONĖS UŽ ISGYDYMĄ.

Aš ANTANAS FERGIS, 1117 Brandywine St., Philadelphia, dėkavoju daktarui, savo tautiečiui Ignotui Stankui už išgydymą manes nuo taip baisios ligos, karščio, skaudėjimo galvos, jautimo šalčio su prakaitavimais, skaudėjimo vidurių ir abelno nusilpnėjimo. Steponas Baranauskis, 846 So. Eront St., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iš karto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikėlė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją savo ligonbutyje ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Franciškas Skvernavičia, 12 Reed St., Philadelphia, sako, taip daug daktarų atlankiau, bet nėvienas manes negalėjo išgydyti, kuomet atsišaukiau į Dr. Stankaus ligonbutį, likaus į trumpą laiką visiškai išgydytas. Konstantinas Mežys, 223 Reed St., Philadelphia, likos išgydytu nuo gėlimo galvos, negirdėjimo ir tekėjimo iš ausų. Ona Kacinskienė, 2636 Madison St. ir Valerija Kacinskienė, 3252 Tilton St. Philadelphia, abidvi likos išgydytos nuo skaudėjimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių, skaudėjimo nugaros is po širdžia. Franciškas Szarka, 1531 Wood St., Philadelphia, Pa., turėjau ronas ant kairios kojos, kitur negalėjau išsigydyti. bet daktaras Ignotas Stankus išgydė tas ronas savo ligonbutyje į trumpą laiką. M. Belogrivecas, 52 Lanchester St., Montreal, Que., Canada, rašo taip: dėkavoju daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių, katros išgydė mane nuo skaudėjimo paširdžių, skaudėjimo galvos, gėlimo nugaros, kosulio ir sunkaus kvėpavimo. Tokių padėkavonių yra šimtai ir visų čion sutalpinti yra negalima. Tos padėkavonės yra patalpintos su pavelijimu pačių pacientų, o kitos yra užlaikomos didžioj slaptybėje.

Daktaras Ignotas Stankus parašė daktarišką knygą apie džlovą, o neužilgo parašys apie visas ligas ir išleis po vardu Knyga Medicinos. Dabartinė ta knyga yra labai naudinga del sergančių kaip tikrai ir teisingai gydytis, o sveikiems kaip nuo tos pavojingos ligos apsisaugoti. Kaina tos knygos 25c. Pinigus galima prisiųsti pačtos ženklialiais (stampomis). Visuomet reik kreiptis tiesiog į Daktaro Stankaus ligonbutį ant šito tikro adriso. taip:

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

— FARMOS IR KAIP JAS LENGVAI GAUTI. —

Pranešam visiems lietuviams, jog mes atidarėm didžiausius žemės plotus del apgyvendinimo žmonių ant farmų valstijoj ARKANSAS, Perry ir Pulasky pavietuose, puikiausiose pozicijose ir sveikiausis klimatas. Žemė yra geriausi del sodnų, fruktų ir visokių farmų augalų. Žiemos visai nėra.

Tai yra lengviausis budas ingyti farmą kas tiktai norės. Nelaukdamas rašyk tuoj ir gausi visokias žinias apie musų žemę.

ARKANSAS LAND — John D. Simanowski,
239 Railway Exchange, : : : : Chicago, Illinois.

Kraujo Nevalumas

Visados eina ranka rankon su veido išbliškimu ir nusilpnėjimu. GRYNAS KRAUJAS reiškia tą patį, ką sveikata ir graži veido spalva. Apvalykit kraują savyje imdami

Severos Kraujo Valytoja

(Severa's Blood Purifier)

o per tai išnaikinsite ir išgydysite išberimus, votis, niežus ir tam panašus odos ligustumus.

Kaina Vienas Doleris.

SEVEROS TAB-LAX. Palinosuojanti saldukai. Vaikams ir suaugusiems. Pasekmingi ir gardųs.

Kaina 10 ir 25 centai.

Reikalaukit Severos Vaistu ir neimkit kitų. Jusų aptiekorius juos laiko pardavimui. Jeigu jų neturėtų, tai nuo mus juos gali parsitraukti kiekvienas, prisiuntęs kiek jos kaštuoja.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

J. SKRITULSKAS

:-: NOTARIJUS IR AGENTAS :-:

Užlaikau geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant isų linijų, ku tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir vesilijoms. Iš tolesni miest meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street New Britain, Conn.
Telephone No. 550

PIRMOS KLESOS POTOGRAFISTAS

IMPERIAL PHOTO STUDIO

395 Eighth Avenue, tarp 29-tos ir 30-tos gatvės, New York, N. Y.

Atnaujina ir padidtna senus paveikslus.

Ant pirmų labų. Atdara nedeliomis.

Lietuviszka Aparatu Dirbtuve.

Guodotinoms tautiškoms ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vėliavas, šarpas, juostas, ženklelius, kepures ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jųsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz
1421 Division St. Chicago, Ill.
netoli Milwaukee Ave.

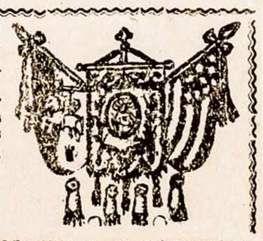

VIENU DOLARU gali pradėti taupinimą MUSŲ BANKE ir gausi bankinę kningutą kuri su laiku atneš procentą.

JEIGU NORI siųsti piningus į krajų skubiai ir saugiai, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o liksi užganėdintas.

JEIGU NORI siųsti laivakortę į krajų, ar pats manai grįžti lietuvon, pirmiausiai kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o kiekviename reikale suteiksime sąžiniską patarimą. Keliaujantiems į Lietuvą parupinam nuo Konsulio pašportą.

JEIGU NORI atlikti kokį pininginį reikalą Krajuje, arba nori padaryti daviernastį, pardavimo ir pirkimo aktą, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o atliksime kuogeriausiai.

SUDĖTA KAUCIJA $100,000.00

Visuose reikaluose kreipkitės į Musų Banką adresuodami šiteip:

A. GROCHOWKI & CO.
Cor. Bedford Ave & Grand st., Brooklyn, N. Y.